

Masinate ja seadmet kindlustuse tingimuste piirangud ja välistused

Käesolevaga esitame teile kokkuvõtte Kindlustusest Kindlustusmaakler OÜ poolt vahendatavate kindlustusseltside masinate ja seadmete kindlustuse tingimustes sisalduvate välistuste osas.

Sisukord

BTA masinate ja seadmete kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (B6-01).....	2
Ergo liikurmasina ja haakeseadme kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud.....	5
Gjensidige masinate ja seadmete kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (MSK101-2017).....	13
PZU ehitusmasinate kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (E100/2023).....	14
Salva seadmete ja masinate kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (CPM-09).....	21
Seesami masinakindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (1/2020).....	22
If masinate kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (TCPM-20201).....	29

BTA masinate ja seadmete kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (B6-01)

kehtivad alates 08.12.2009

2. KINDLUSTUSLEPINGU VORMID JA KINDLUSTUSJUHTUMID

2.2. Koguriskikindlustuse kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu:

2.2.1. kahju, mis on toimunud väljaspool poliisil märgitud kindlustusterritooriumi, s.h, kahju, mis tekitab masinale väljaspool hoonet kui kindlustatud ese ei ole ette nähtud välistingimustes kasutamiseks;

2.2.2. kahju, mis tuleneb masina tehnilisest või elektrilisest rikkest, masina või selle osade mehaanilisest pragunemisest või purunemisest;

2.2.3. kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku kindlustuse (nt liikluskindlustuse) kindlustuslepingu alusel või mille eest on vastutav kolmas isik (näiteks masina valmistaja, maaletooja, edasimüüja, paigaldaja, rendileandja, hooldaja jne) kas lepingu või seaduse alusel, sh garantii andjana;

2.2.4. kahju, mis tuleneb sõiduki osalemisest teeliikluses, v.a. kui selle kohta on märgitud poliisile erikokkulepe;

2.2.5. masinale kantud erilise maalingu (firmamärk, reklaam, pilt vms) rikkumine;

2.2.6. sisepõlemismootorites, kateldes ja surveanumates gaaside ning vedelike paisumisest tingitud plahvatuste tagajärjel tekkinud kahju;

2.2.7. kahju, mis tekkis masinale vee tagajärjel, kui masinat kasutati (sõideti või käivitati) liiga sügava vee või lumega kaetud alal, sealhulgas kahju, mis on tekkinud vee, lume pori või muu sattumisest mootorisse või muudesse seadmetesse;

2.2.8. kahju, mis on põhjustatud masina seadusliku valdaja poolt või tema teadmisel masinalt eemaldatud või mahamonteeritud osade vargusest või röövimisest;

2.2.9. kahju, mis tekitati masinale hooldades või remontides ning masina korralise hooldamise, justeerimise ja tehnilise kontrolli kulud, samuti hoolduse või remondi käigus väljavahetatava seadme osa(de) maksumus, samuti kulud seoses masina pesemisega ja puhastamisega;

2.2.10. kindlustatud eseme mittekasutamisest tulenev kahju;

2.2.11. kahju, mis tuleneb kindlustatud eseme välisest pisiveast, mis ei mõjuta tema tööd, nt kriimustused, mõlgid, värvi-, email- ja poleerpindadel jms;

2.2.12. riigi ja kohaliku omavalitsuse, sh päästeameti kulud, samuti kulud mis on seotud keskkonnasaaste likvideerimisega ning kulud mis tulenevad ametivõimude nõuetest ja ettekirjutustest;

2.2.13. loomulikust kulumisest ja igapäevasest ekspluaterimisest tulenevast amortisatsioonist (s.h. kavitatsioon, korrosioon, katlakivi moodustumine; kulumine normaalsete ilmastikutingimuste ning igapäevasest keemiliste ühendite keskkonnas viibimise mõjul jms) põhjustatud kahju, sealhulgas kulumine ajal, kui masin on varastatud või röövitud;

2.2.14. kahju, mis on põhjustatud ilmastikust ja oksüdeerumisest (nt rooste, kuumakahjustus, külmakahjustus jm), samuti kahju, mis on tekkinud külmumisest, keemisest, ülekuumenemisest, korrodeerumisest, hallitusest või muust pikaajalisest protsessist;

2.2.15. kahju, kui masina tehno seisund ei vasta õigusaktide nõuetele, samuti kahju, mis tekkis eksploatatsiooninõuete rikkumisest, näiteks seadme ülekoormamine, samuti kahju, mis tekib masina testimisel ja proovieksploateerimisel;

2.2.16. kahju, mis tekkis puudulikust õli, määrdeainete piduri-, jahutus- ja sidurivedeliku kogusest või selle halvast kvaliteedist või tsirkulatsioonist masina mootoris, seadmetes, käigukastis, ülekande- või jahutussüsteemis, samuti, kui kasutati sobimatut õli või vedelikku, samuti kahju, mis on tingitud jahutus- ja muude masina vedelike külmumisest või puudulikust õlitamisest, samuti kahju, mis on tekkinud masinast välja voolanud või kaduma läinud kütuse tõttu;

2.2.17. kahju masina osa või seadme konstruktsiooni-, valmistus- või materjaliveast, kulumisest, puudulikust korrashoiust, raskelt hooletust või oskamatust kasutamistest;

2.2.18. kahju, mis tekkis kindlustatud eseme töö iseloomust tingitud lühikese kasutusega, kõrge kulumis (amortisatsiooni) normiga ja pidevalt väljavahetamist vajavate kindlustatud esemete osadele nagu puuriterad, saeterad, hõõvlirauad, noad ja muud lõikepinnad, matriitsid, templid, klupid, valuvormid, stantsid, šabloonid, purustuspinna, tõstuki- ja konveierliinid, sõelad, trossid, köied, ketid, ja rihmad, ühendusvoolikud, ja kaablid, rehvid, akud, painduvad torujuhtmed, lõdvikud, regulaarselt vahetatavad eraldus- ja tihendusmaterjalid, elektripirnid jms v.a. juhul, kui ülalnimetatud osad kahjustuvad kindlustusjuhtumi tõttu;

2.2.19. kahju, mille põhjus on masina seadusliku valdaja valdusest väljumine kelmuse, omastamise või väljapressimise tõttu, sealjuures ei kuulu hüvitamisele nimetatud sündmuse ajal seadmele tekitatud kahju;

2.2.20. vargusega seotud kahju, kui masina varguse ajal ei olnud masina ukсед lukustatud või ärandamisvastane seade ei olnud sisse lülitatud, samuti kahju, kui pärast masina vargust ei anta BTA-le üle kõiki masina süüte- ja ärandamisvastaste seadmete pulte ja võtmekomplekte, samuti kahju, mis on põhjustatud vargusest või masina omavolilisest kasutamisest (edaspidi ärandamine), kui masina võti (võtmeks loetakse kõiki masina avamiseks, masina või selle turva- ning alarmseadmete kasutamiseks ette nähtud mehhaanilisi või elektroonilisi võtmeid, kaarte, juhtpulte jms) oli masina varastamise või ärandamise ajal masinas;

2.2.21. kahju, kui kindlustusperioodil varastati või kaotati masina ärandamisvastaste vahendite võti või juhtimispuult, kuid kindlustusvõtja või kindlustatud isik ei teatanud sellest BTA-le koheselt ega võtnud tarvitusele vajalikke meetmeid masina turvalisuse tagamiseks – masinat ei viidud ohutusse kohta, ei vahetatud välja lukke ega ärandamisvastaseid vahendeid, samuti kahju, kui kindlustusperioodil vigastati masina ärandamisvastast seadet, kuid seda ei parandatud ega vahetatud, samuti kahju, kui pärast masina vargust ei esitata BTA-le masina registreerimistunnistust. Kui registreerimistunnistus koosneb mitmest osast, tuleb esitada kõik osad, välja arvatud, kui õiguskaitseorganid on registreerimistunnistuse kriminaalaja raames enda valdusse võtnud;

2.2.22. kahju, kui masina varastanud isik või röövinud isik või selle kuriteo kaasosaline oli kindlustusvõtja, kindlustatud isik, soodustatud isik või nende alluvuses töötav isik;

2.2.23. kahju, mille põhjuseks on masina saastumine/ reostumine mürgi, tahma, sette, tolmu jms tõttu v.a juhul kui see on põhjustatud kindlustusjuhtumist;

2.2.24. kahju, mis on tekkinud masinale ebastandardsest ümberehitamisest (ka võimsuse suurendamisest), kui poliisil ei ole märgitud teisti;

2.2.25. kahju, mis tuleneb masina kadumisest, kui kadumise ja/või kadumise käigus kahjustumise puhul pole tegemist röövimisega või vargusega;

2.2.26. rahalised nõuded, mis ei ole tingitud otsesest varalisest kahjust seoses masina kahjustumisega, s.h. leppetrahv, viivis, intress, lepingu kaotus, saamatajäänud tulu, jms;

2.2.27. kahju, mis on tekkinud seoses sõjaga, revolutsiooniga, riigipöördega, kodusõjaga, terrorismiga, invasiooniga, massilise korratusega, streigiga, konfiskeerimisega, arestimisega, lokaudiga, asitõendiks võtmise või tuumaenergiaga (s.h. seoses tuumareaktsioonidega, -kiirgusega ja radioaktiivsusega);

2.2.28. kahju, mis on tekkinud kindlustatud esemele seoses tõusuveega.

3. BTA VABANEMINE KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST

3.1. BTA vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

3.1.1. kindlustusvõtja tekitas kahju tahtlikult;

3.1.2. kindlustusvõtja on rikkunud oluliste riskiasjaolude muutumisest teatamise kohustust;

3.1.3. masina operaator, kindlustusvõtja või soodustatud isik esitas BTA´le kahju toimumise asjaolude ja/või kahju suuruse osas teadlikult valeandmeid;

3.1.4. kindlustusvõtja rikkus tahtlikult või raskest hooletusest vähemalt ühte kindlustuslepingus sätestatud kohustust ja kohustuse rikkumine omas mõju kahju tekkimisele või kahju suurusele või BTA täitmise kohustuse ulatuse kindlakstegemisele;

3.1.5. masina operaator oli kahju tekkimise ajal alkoholi joober, narkootikumide või psühhotropsete ainete mõju all või keeldus vahetult pärast kahju tekkimist joober tuvastamisest. Viimati nimetatud olukord võrdsustatakse sellega, kui kahju tekkimise ajal oli masina operaator alkoholi, narkootikumide või psühhotropsete ainete mõju all. Samuti ei kuulu kahju hüvitamisele juhul, kui alkoholi, narkootikumide või psühhotropseid aineid tarvitati masina operaatori poolt pärast kahju tekkimist, kuid enne politsei saabumist või joober tuvastamise ettepaneku esitamist;

3.1.6. masina operaatoril puudus kahjujuhtumi ajal vastava kategooria masina opereerimise õigus;

3.1.7. kindlustusvõtja sooritas masinaga kuriteo või aitas masinaga kaasa kuriteole

Ergo liikurmasina ja haakeseadme kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud

Kehtivad alates 11.04.2023

1. Milliseid mõisteid me kasutame

- Liikurmasin on rataste või roomikutega, teatud kindla töö tegemiseks ettenähtud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille valmistajakiirus on vähemalt kuus kilomeetrit tunnis (ekskavaator, kombain, laadur, tõstuk vms). Koos liikurmasinaga on kindlustatud ka vahetatav pukseeritav seadis.
- Traktor on rataste või roomikutega põllu-, metsa- või muuks tööks ettenähtud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille valmistajakiirus on vähemalt kuus kilomeetrit tunnis (ratastraktor, metsalõike- või metsaväljaveotraktor vms). Koos traktoriga on kindlustatud ka vahetatav pukseeritav seadis.
- Vahetatav pukseeritav seadis on koos traktori või liikurmasinaga kasutatav töömehhanism, mille peamine otstarve on täiendada või muuta masina funktsioone ja mis on konstrueeritud masina haakes vedamiseks (nt ratastraktori rippüsteem, kombaini heeder, metsalõiketraktori lõikepea, hüdrovasar, laaduri esi- või tagakopp vms). Vahetatav pukseeritav seadis on konstruktsiooniliselt terviklik, kuid iseseisvalt mittekasutatav. Kui masinaga töötamiseks kasutatakse mitut vahetatavat seadist, kehtib kindlustusleping lahtimonteeritud seadise kohta masina hoiukohas olenemata sellest, kas masin asub töö tegemise kohas või liigub kindlustusterritooriumi piires ühest paigast teise. Vahetatav pukseeritav seadis peab olema kindlustuslepingus eraldi märgitud; vahetatav pukseeritav seadis loetakse kindlustatuks ka juhul, kui see on kindlustuslepingus eraldi märkimata, kuid selle maksumus sisaldub masina kindlustussummas ning Te suudate (näiteks müügipakkumuse alusel) tõestada selle kuulumist kindlustatud eseme kompleksusesse.
- Haagis või haakeseadme on traktori haakes järelveetav või ees tõugatav, teatud kindla töö tegemiseks ettenähtud ja kohandatud seade, millel on reeglina vähemalt üks püsivalt maapinnale toetuv ratas (külvik, ader, äke vms). Haakeseadme ei ole iseseisvalt kasutatav.
- Siht- või eriotstarbeline masin on ratastel või roomikutel liikuv mootorsõiduk, mis on kohandatud mingi eritöö tegemiseks või sihtotstarbelise tööülesande täitmiseks (näiteks puiduhakkur, betoonisegisti). Siht- või eriotstarbeline masin võib olla valmistatud veoauto alusel. Koos masinaga on kindlustatud ka kõik sellele püsivalt paigaldatud eritöö tegemiseks või tööülesande täitmiseks vajalikud seadised ja esemed, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud.
- Seade või muu ese on mingi eritöö tegemiseks kohandatud või töö tegemist hõlbustav vahend (nt generaator, pinnasetihendaja, lasermõõtur vms). Seade või muu ese võib olla paigaldatud haagise või veoauto peale.
- Kindlustusleping on tähtajaline ja kehtib lepingus fiseeritud kindlustusperioodil, -tingimustel, -kohas ja -territooriumil. Leping ei kehti kindlustatud eseme rentimise korral, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud.
- Kindlustushüvitis on rahasumma, mille maksame välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks.

Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suuruse, kindlustatud eseme turuväärtusega kindlustusjuhtumi toimumise ajal või kindlustussumмага.

2. Mida kindlustame

2.2 Masin on kindlustatud komplektina, mille tootja on kindlaks määranud.

2.3 Kindlustatud esemeks ei ole ujuv vahend (pontoon, praam, parv jms), õhusõiduk (sh droon), sõjalise otstarbega masin, päästeameti, politsei ja kiirabi alarmsõiduk, raudteeveerem (v.a. rööbasteedel liikuv torn-, sild-, pukk- jm kraana ning raudteede ehitamise või hooldamise masin).

2.4 Kui me ei ole kindlustuslepingus teisiti kokku leppinud, ei loe me kindlustatud esemeks ka maastikusõidukit (ATV, UTV jms).

3.2 Kindlustuskaitse

Põhiriskid

3.2.1 Masin on kindlustatud põhikindlustuskaitsega, mille puhul hüvitame kahju, mille põhjuseks on:

3.2.1.1. tulekahju, plahvatus või süütamine. Tulekahju on lahtise tule levik (sh suitsust, tahmast ja kustutamisest põhjustatud kahju). Plahvatus on gaaside või auru paisumisel tekkinud silmapilkselt toimiv jõud või lõhkekeha plahvatus. Süütamine on tahtlikult põhjustatud tulekahju;

3.2.1.2. torm või tormi tõttu masinale langenud puu või muu ese. Tormi all mõistame tuult kiirusega keskmiselt või puhanguti vähemalt 18 meetrit sekundis. Tormi asetleidmine peab olema kas üldteada, tuule kiirust peab olema võimalik tuvastada lähima meteoroloogijaama mõõtepunkti vaatlusandmete alusel ja/või juhtumi toimumise kohas peavad olema tormile iseloomulikud kahjustused;

3.2.1.3. masina või selle osa vargus, ärandamine, röövimine või selle katse, kui kindlustusjuhtumi toimumise hetkel oli tagatud masina valve vastavalt lepingus sätestatud tingimustele ja/või ohutusnõuetele;

3.2.3 Hüvitame kahju, mille põhjuseks on masina:

3.2.3.2. pinnasesse vajumine või kinni jäämine (nt põllul, maastikul, metsas vms kohas) ning masina kahjustumine selle väljatõmbamisel ja teele tõstmisel. Kui pinnasesse vajunud või kinni jäänud masina mootorit, jõuülekannet, veermikku või mis tahes muud osa on ülekoormatud (tootja lubatust suurem koormus, ülemäärane koormus, ülekuumenemine vms) võrreldes masina kasutamise juhistega, siis selline kahju hüvitamisele ei kuulu;

3.3 Liikurmasina või traktori lisakindlustuskaitse

3.3.1 Sisemine purunemine

3.3.1.2 Hüvitame kahju üksnes juhul, kui samaaegselt on täidetud kõik järgmised tingimused:

- masinat on kasutatud sihtotstarbeliselt ja seda ei ole juhtumi toimumise hetkel ja eelnevalt ülekoormatud;
- masinale on õigel ajal ja pädeva isiku poolt tehtud kõik ettenähtud hooldused ning hoolduse tegemine on tõendatud.

3.3.2 Asendusmasina rendikulu

3.3.2.2 Rendikulu kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud rendikulu summaga maksimaalselt 15 päeva ulatuses, kuid mitte rohkem kui 5 000 eurot. Asendusmasina rendikulu maksame maksimaalselt kahe sama kindlustusperioodi kindlustusjuhtumi eest (masina kohta).

3.3.2.3 Me ei hüvita asendusmasina rendikulu, kui masina taastamise aeg on lühem kui 24 tundi või kui kahju suurus on väiksem kui poliisil märgitud masina omavastutus.

3.3.2.4 Me ei hüvita:

- asendusmasina veokulu (sh peale- ja mahalaadimine) selle rendileandja asukohast töö tegemise kohta ja tagasi ning muid kasutamiseiga seotud kulused (kütusele, mootoriõlile, hooldusele jmt);
- asendusmasinale tekkinud kahju, sh klaasikahju.

4. Millistele juhtumitele kindlustuskaitse ei laiene (välistused)

4.1 Kui me ei ole kindlustuslepingus kokku leppinud teisiti, ei ole alljärgnevad juhtumid kindlustusjuhtumiteks ja me ei hüvita kahju, mis on tekkinud või suurenenud alljärgnevate juhtumite tagajärjel:

4.1.1. mootori, jõuülekanne, veermiku, seadise, süsteemi (elektri-, rooli-, piduri-, õhutus-, jahutus-, toite-, väljalaske-, hüdraulika- vms süsteemi) või mis tahes muu osa mittevastavus masina tehnoseisundile ja selle varustusele kehtestatud nõuetele ja sellest tingitud kahju, rike või tegevuse häire. Kui eelpool loetletud kahju, rike, või tegevuse häire tingib tulekahju, kindlustusobjekti ümberminemise, kokkupõrke takistuse või teise liikurvahendiga, hüvitame me sellise kahju. Me ei hüvita kahju ja kulutusi ulatuses, mida Te oleks pidanud tegema masina või selle osa nõuetele vastavusse viimiseks; samuti ei hüvita me kahju põhjustanud detaili hinda ning selle vahetamise või asendamise kulusid.

4.1.2. kahju, mille põhjuseks on pragunemine ja purunemine materjali või eseme mehaanilise väsimuse ja loomuliku kulumise tõttu; igapäevasest käitamisest tingitud amortisatsioon;

4.1.3. kahju, mille põhjuseks on sise põlemismootoris, surveanumas või muus selletaolises toimunud plahvatus; õli, jahutus- või muu vedeliku jäätumine, ebapiisavus või leke; puudulik õlitamine või määrdeaine ebapiisavus; ebakvaliteetne või vale kütus, õli ja muu vedelik või selle kasutamine;

4.1.4. kahju, mille põhjuseks on masina töö tootja kehtestatud piirmäärast kõrgemal koormusel ja muudes äärmuslikes tingimustes; ülekoormus; kindlustatud eseme katsetamisel ja proovikäitamisel tekkinud kahju;

4.1.5. kahju, mille põhjuseks on masina mittesihotstarbeline, ebaõige või ebatavalistes ning kindlustatud eseme kasutamiseks mitte ettenähtud tingimustes kasutamine;

4.1.6. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme saastumine või reostumine näiteks mürgi, tahma, sette, tolmu jms tõttu, kui selline saastumine või reostumine ei ole tingitud kindlustusjuhtumist;

4.1.7. kahju, mis tekkis maa all töötavale masinale või selle osale sõltumata sünnimusest ja põhjusest (sh masina osa maa alla kinnijäämine ja kulutused osa maapinnale toomiseks või sellest loobumine jms);

4.1.8. kahju, mis on tingitud tõusu- või mõõnavee jõudmisest masina töö-eele; kahju, mis on põhjustatud masina kasutamisest või transportimisest üleujutatud teel või maa-alal; kahju (olenemata põhjusest) olukorras, kui kindlustatud ese on tööoperatsioonide sooritamiseks terve käiguosaga (veermikuga) sisenenud veekogusse (sh jääle);

4.1.9. masina kahjustumine või hävimine õhu- või veesõidukil või ujuvvahendi (parve, pontooni vms) peal; samuti kahju, mille on põhjustanud ujuvvahendi ümberminek (ja sellest tingitud masina uppumine ja veekogu põhja vajumine).

4.1.10. kahju, mis on tekkinud masina vedamiseks või pukseerimiseks sobimatu mootorsõiduki või haagise kasutamise tõttu ja sobimatu kinnitamise tõttu vedamisel mootorsõiduki või haagise peal;

4.1.11. kahju, mille põhjuseks on masina väljumine omaniku või seadusliku valdaja valdusest tehingu, omastamise, kelmuse või väljapressimise teel; samuti eelnimetatud sündmustega seoses masinale tekitatud kahju;

4.1.12. kahju, mille põhjuseks on masina kadumine, kui tegemist ei ole röövimise ega vargusega;

4.1.13. vandalismi või masina või selle osade vargusest tingitud kahju, kui masin ei ole töövälisel ajal hoiustatud vastavalt vähemalt ühel käesolevate tingimuste punktides 9.3.2.1. kuni 9.3.2.6. (k.a) esitatud tingimusel;

4.1.14. kahju, mis on tekkinud pikaajalise protsessi tõttu nagu korrodeerumine, aineosakeste kogumi ja sette tekkimine, katlakivi moodustumine, kokkupuude keemiliste ühendite ja ainetega, liigniiskuse vms;

4.1.15. välised pisivigastused (värvi-, email- ja poleerpindade kriimustused, mõlgid masina korpusel või kerel, täkked vms), mis otseselt ei mõjuta masina tavapärase kasutamist;

4.1.16. ainult rehvi või roomiku kahjustumine, kui sellega ei kaasne kindlustusjuhtumit. Kui rehvi või roomiku purunemine tingib kindlustusjuhtumi (nt teelt väljasõidu vm), hüvitame sellise kahju;

4.1.17. kahju, mille eest vastutab seadme tootja, müüja, paigaldaja, hooldaja, rendileandja või rendilevõtja lepingu või seaduse, sh garantii alusel;

4.1.18. kahju, mis ilmneb masina hooldusel, kapitaalremondil, ülevaatusel või renditud masina tagastamisel rendileandjale; samuti korralise hoolduse kulu ning selle käigus väljavahetatava osa maksumus. Me ei hüvita ka kahju, mis on põhjustatud masina puudulikust või valest hooldusest või remondist;

4.1.19. tarkvara viga, rike või häire (nt interneti- või satelliitühenduse puudumine, andmete ja/või tarkvara mitteühilduvus, vigane või rikunud tarkvaraprogramm või operatsioonisüsteem). Kui tarkvara viga, rike, või häire tingib omakorda kindlustusjuhtumi (nt liiklusõnnetuse vm), hüvitame sellise kahju, kuid me ei hüvita siiski kindlustusjuhtumi põhjustanud tarkvara vea, rikke või häire korda tegemise, tarkvara taastamise ja asendamisega seotud kulutusi;

4.1.20. materjali, varuosa, tööjõu või muu sellise kallinemine;

4.1.21. rahalised nõuded, mis ei ole käsitletavad otsese varalise kahjuna, näiteks kolmanda isiku nõue, lepingu ülesütlemine, trahv, intress, viivis jms;

4.1.22. kahju, mis tuleb või tuleks hüvitada kohustusliku kindlustuse (nt liikluskindlustuse) lepingu alusel;

4.1.23. riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste, sh päästeameti kulud;

4.1.24. keskkonnasaaste likvideerimise kulud;

4.1.25. ametivõimude nõuetest ja ettekirjutustest tekkinud kulud

4.1.26 punktis 3.3 kirjeldatud kahju, kui vastavat lisakindlustuskaitset ei ole valitud.

5. Kus kindlustus kehtib

5.2. Hoiukoht on kindlustuspoliisil märgitud hoone, rajatis või maa-ala, kus kindlustatud eset hoitakse kasutusvälisel ajal (nt garaaž, taluhoov vms). Kui lepingus ei ole hoiukoht määratletud, loetakse hoiukohaks töö tegemise koht. Kindlustusleping võib kehtida ka ainult hoiukohas, kui oleme Teiega selliselt kokku leppinud. Sellisel juhul võrdsustatakse hoiukoha aadress kindlustusterritooriumiga (kindlustuskohaga).

5.3. Hoiukohas peavad olema tagatud valvenõuded vastavalt käesolevate tingimuste p-le 9.3.

6. Mis on kindlustusväärtus ja kindlustussumma

6.3. Kui kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhe on alla 10%, siis me alakindlustust ei rakenda.

7. Millised on hüvitamise põhimõtted

7.1. Hüvitame kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustada saanud, hävinud või kadunud masina või selle osa taastamise, asendamise või taassoetamise põhjendatud kulu ja muud kulud.

7.2. Muude kulude all mõistame:

7.2.1. kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks tehtud vajalikke ja põhjendatud kulusid, mida Te pidite vastavalt asjaoludele vajalikuks kanda, isegi kui see ei andnud soovitud tulemust;

7.2.2. masina päästmis- ja transpordikulud ning lisakulud. Päästmiskulu on kulu kahjustunud ja ümberlâinud masina ülestõstmiseks, pinnasesse vajunud masina väljatõmbamiseks, teelt väljasõitnud masina teele tõstmiseks, samuti puhastuskulu. Transpordikulu on kulu kahjustunud masina transpordiks lähimasse remonditöökotta ja tagasi. Lisakulu on masinat remontiva või kindlustusjuhtumijärgset ekspertiisi tegeva tootjatehase, maaletooja või edasimüüja esindaja sõidu- ja majutuskulu; samuti kulu, mis kaasneb masina kindlustusjuhtumijärgse ning kiireloomulise taastamisega öö- ja ületundidel, riiklikel pühadel või kiirveostega (sh õhutransport);

7.3. Masina päästmis- ja transpordikulud ning lisakulud hüvitame kuni 10% ulatuses masina kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 10 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta.

7.4. Masina osalise kahjustumise korral (kui kahjustada saanud masinat on võimalik taastada ja taastamine on tehniliselt ja majanduslikult otstarbekas), hüvitame kindlustusjuhtumieelse seisundi taastamiseks vajalikud ja põhjendatud taastamisja/või asendamiskulud (materjalid, varuosad, töötasud).

7.5. Me ei ole kohustatud hüvitama uusi osi ega asenduskulusid, kui masina kahjustunud osi on võimalik remontida.

7.6. Masina taastamisel osalise kahjustumise korral aktsepteerime selle tööeale ja tehnilisele seisundile (kindlustusjuhtumieelsele kulumile ja väärtusele) vastavate kulumisastmega osade kasutamist. Kui vastava kulumisastmega osad ei ole võimalik ega otstarbekas hankida, hüvitame uute osade hinna, v.a kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud rehvid ja roomikud, mille puhul arvestatakse nende kulumisastet ja amortisatsiooni.

7.7. Kui masina taastamine ei ole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud, samuti varguse ja röövimise korral, loeme masina täielikult hävinenuks.

7.8. Masina täieliku hävinemise korral hüvitame masina turuväärtuse. Turuväärtuse leidmisel arvestame masina ehitusaastat, töötundide arvu, kindlustusjuhtumieelset tehnilist seisundit, kulumisastet, kompleksust jms. Kahju hüvitamise ulatuse ja taastamise majandusliku otstarbekuse määratleme meie.

7.9. Me ei hüvita kulusid, mille põhjuseks on mis tahes muudatused masina konstruktsioonis, detailide lisamine, täiendused või parendused;

7.10. Kui masina esmamüügi hetkest ei ole möödunud rohkem kui üks aasta ja masinal on sellest hetkest alates olnud ainult üks omanik või vastutav kasutaja ning masina esmane müügihind on tõendatud, siis hüvitame kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju masina esmase müügihinna ulatuses, kuid mitte rohkem kui kindlustussumma.

7.11. Hüvitatud masina jäänuki või selle osa omandiõigus tuleb üle meile. Kui soovite jätta kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud masina jäänuki või selle osa enda omandisse või ei anna seda meile üle, siis vähendame kindlustushüvitist selle vara kindlustusjuhtumijärgse väärtuse võrra.

7.12. Kindlustushüvitise määramisel arvestame hüvitamisele kuuluvast summast maha sissenõutavaks muutunud tasumata osamaksed ja hüvitisvähendused, kui me pole kokku leppinud teisiti.

7.13. Masina täishävingu korral on meil õigus vähendada väljamakstavat kindlustushüvitist jooksva kindlustusperioodi lõpuni tasumata maksete võrra sõltumata sellest, kas kindlustusmakse tasumise tähtpäev on saabunud ja kellele kindlustushüvitis välja makstakse.

7.14. Kui me ei ole kokku leppinud teisiti, on Teil kohustus anda kahjustunud või hävinud masin või selle osa kindlustusjuhtumi järgses seisus meile üle Eestis. Kui me teostame masina jäänuki või selle osa ülevaatuse või utiliseerimise muus riigis või toome masina jäänuki või selle osa Eestisse, vähendame hüvitist ülevaatuse, utiliseerimise ja transpordikulude võrra.

9. Millised on Teie kohustused

9.1. Kindlustusjuhtumi korral on Teil kohustus toimida järgnevalt:

9.1.1. võtke viivitamatult tarvitusele abinõud masina päästmiseks, kahju suurenemise ärahoidmiseks ja kahju vähendamiseks;

9.1.2. teatage juhtumist viivitamatult politseile – kui tegemist on varguse, röövimise, vandalismi või kolmandate isikute õigusvastase tegevusega; päästeametile – kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusel; teistel juhtudel muudele pädevatele asutustele või isikutele;

9.1.3. teatage juhtumist kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja esimesel võimalusel pärast sellest teadaaamist isiklikult või oma esindaja kaudu meile, esitades avalduses andmed juhtumi toimumise aja, asjaolude

ja põhjuse, samuti kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja süüdlaste kohta, ning täitke edaspidi meie juhiseid;

9.1.4. võimalusel säilitage juhtumi toimumise koht puutumatuna, kuni meie korraldusteni;

9.1.5. isik, kelle telefonile on suunatud valvesignalisatsiooni- või videovalvesüsteemi väljund, peab häiresignaali edastamise korral võtma viivitamatult tarvitusele eeltoodud punktides kirjeldatud abinõud;

9.1.6. esitage esimesel võimalusel juhtumi tagajärjel varastatud, kahjustunud või hävinud masina või selle osade nimekiri;

9.1.7. tehke meiega igati koostööd, et saaksime kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuse ja suuruse;

9.1.8. esitage masin meile ülevaatamiseks juhtumijärgses seisus;

9.1.9. ärge asuge kahjustunud või hävinud masinat taastama või utiliseerima ilma meie nõusolekuta;

9.1.10. varguse või röövimise korral esitage koos avaldusega varastatud või röövitud masina ostu-müügitehingut tõendav dokument (lepingu, arve vms) või rendileping; varguse korral ka registreerimistunnistuse kõik osad (kui masin on registris registreeritud) ja kõik võtmekomplektid, röövimise korral kõik Teie valdusesse jäänud võtmed ja registreerimisdokumendid;

9.1.11. esitage meile meie küsitud muu teave (nt videovalvesüsteem ja jälgimisseadme salvestised jms).

9.1.12. Pärast kindlustusjuhtumit võib masinat kasutada vaid juhul, kui juht on masina üle kontrollinud ja veendunud, et see on tehnonõuetele vastavas seisundis. Eelkõige peab juht kontrollima, kas masina õli, kütus või jahutusvedelik ei leki, kas roolisüsteem ja pidurid on töökorras ning kas rehvid on kahjustamata.

9.1.13. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub Teil. Esitage meile kogu teave, mis on vajalik meie lepingukohustuste täitmise kindlaksmääramiseks.

9.2 Teil on kohustus täita järgmisi üldisi ohutusnõudeid

9.2.1. Masinat tohib kasutada ainult selleks volitatud isik, kellel on masinaga töötamise ja vastava kategooria sõiduki juhtimise õigus ning väljaõpe ja/või tööandja kirjalik luba vastavalt Eesti Vabariigi seadusandlikele aktidele (näiteks seadme ohutuse seadus, töötervishoiu ja tööohutuse seadus jms).

9.2.2. Masina kasutaja on kohustatud kinni pidama kõigist ohutusnõuetest, mis tulenevad masina kasutusjuhendist, kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms, samuti masina tootja nõuetest ning masina tehnoseisundile ja varustusele esitatavatest nõuetest.

9.2.2. Masina kasutaja on kohustatud kinni pidama kõigist ohutusnõuetest, mis tulenevad masina kasutusjuhendist, kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms, samuti masina tootja nõuetest ning masina tehnoseisundile ja varustusele esitatavatest nõuetest.

9.2.3. Keelatud on masina kasutamine töö tegemiseks, milleks see pole ette nähtud, samuti töö tegemiseks, mis ei vasta masina tehnoseisundile ja varustusele kehtestatud nõuetele (sh tootja lubatud piirmäärast kõrgema koormusega töötamine, lubatud tõstejõust raskema eseme tõstmine jms).

9.2.4. Masinat tuleb hooldada vastavalt selle kasutusjuhendile ja tootja nõuetele. Kõik ettenähtud hooldused tuleb teha õigel ajal. Ettenähtud hooldust ei tohi jätta tegemata. Masinat võib hooldada (ainult) selleks pädev isik või ettevõtja. Hoolduse tegemine tuleb dokumenteerida. Hoolduse tegemist tõendav dokument tuleb säilitada taasesitamist võimaldavas vormis.

9.2.5. Masina korrasolekut ja tehnoseisundit tuleb regulaarselt kontrollida. Masina osa, detail, vedelik ja aine, mille kasutamisega on lühike ja/või mille kulumisaste on kõrge, tuleb asendada uuega, kui see:

9.2.5.1. on kulunud, purunenud või kahjustunud;

9.2.5.2. vajab väljavahetamist vastavalt tootja nõuetele ja ettekirjutusele või masina kasutusjuhendile.

9.2.6. Masin peab olema varustatud kehtivates õigusaktides ettenähtud esmaste tulekustutusvahenditega. Esmased tulekustutusvahendid peavad vastama kehtivates õigusaktides toodud nõuetele ja olema alati töökorras. Esmaste tulekustutusvahendite korrasolekut tuleb regulaarselt kontrollida.

9.2.7. Masina hoolduse tegemisel ja remontimisel peavad ruumis (nt garaažis), kus eelnimetatud tehakse, olema esmased tulekustutusvahendid. Esmaste tulekustutusvahendite valimisel, paigutamisel, tähistamisel ja korras hoidmisel tuleb kinni pidada kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms.

9.2.8. Kui masina mootoriruumi on paigaldatud tulekustutussüsteem, peab see olema alati töökorras ja hooldatud.

9.2.9. Kui masinaga ühest paigast teise liikudes või selle vedamisel ja pukseerimisel on vaja osaleda liikluses teel, tuleb kinni pidada kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest, piinormidest jms. Kindlustatud eseme vedamiseks ja pukseerimiseks kasutatav sõiduk peab olema nõuetekohaselt registreeritud, läbinud tehnilise ülevaatuse ning arvestama veetava või pukseeritava masina gabariite, massi ja muid asjakohaseid tehnilisi parameetreid; kindlustatud ese tuleb veovahendile või selle järele kinnitada viisil, et oleks välistatud selle lahtivõi iseseisvalt liikuma pääsemine.

9.3. Teil on kohustus täita järgmisi masina valvega seotud ohutusnõudeid:

9.3.1 Teil on kohustus tagada mõistlikud ja elementaarsed (valve)tingimused masina hoidmiseks selle kasutusvälisel ajal.

9.3.2. Mõistlikuks ja elementaarseks masina kasutusväliseks hoiutingimuseks peame vähemalt üht alltoodud tingimust:

9.3.2.1. mehitatud valve (valvur) olemasolu masina hoiukohaks olevas ehitises või maa-alal ööpäevaringselt või töövälisel ajal;

9.3.2.2. töökorras ja töövälisel ajal sisselülitatud automaatne valvesignalisatsioonisüsteem masina hoiukohaks oleva ehitise ruumides või perimeetersignalisatsioonisüsteem masina hoiukohaks oleva maa-ala tarastusel. Masin peab paiknema valvesüsteemi andurite tööpiirkonnas. Signalisatsioonisüsteemil peab olema väljund kas turvafima või pidevalt valvatava koha valvepulti või vähemalt kahe (2) isiku telefonile;

9.3.2.3. kindlustatud eseme hoiustamine igapäevaselt ettevõtte täielikult tarastatud, s.o katkematu taraga piiratud territooriumil. Territooriumi sissepääsud peavad vähemalt väljaspool tööaega olema suletud ja lukustatud;

9.3.2.4. videovalvesüsteem masina hoiukohaks olevas ehitises või hoiukohaks oleval maa-alal. Videovalvesüsteem peab võimaldama masina ja selle ümber toimuva jälgimist, reageerida liikumisele ja salvestama teabe. Masin peab paiknema süsteemi andurite ja kaamerate tööpiirkonnas. Kui süsteem rakendub ka liikumise korral, siis peab süsteemil olema väljund kas turvafima või pidevalt valvatava koha valvepulti või vähemalt kahe (2) isiku telefonile;

9.3.2.5. kindlustatud eseme hoiustamine igapäevaselt talu territooriumil, võimalusel asustatud majapidamise vahetus läheduses, kus elanikul on masinast ülevaade ning võimalus ohu korral sekkuda või reageerida (nt võtta ühendust politsei või päästametiga);

9.3.2.6. kindlustusvõtja esindaja viibimine masina vahetus läheduses, nii et tal on ülevaade masina juures toimuvast ja võimalus ohu korral sekkuda või reageerida (nt võtta ühendust politsei või päästametiga);

9.3.3. Mõistlikuks ja elementaarseks hoiutingimuseks ei pea me masina hoidmist kasutusvälisel ajal territooriumil või maa-alal, mille omaniku või valdajaga puudub kokkulepe masina hoiulevõtmiseks (nt avalik parkla, üldkasutatavad teed ja tänavad jm).

9.3.4. Hoiutingimusena ei aktsepteeri me (kas üksikuna või komplektis) masinale paigaldatud ärandamisvastast signalisatsioonisüsteemi, masinale paigaldatud elektroonilist käivitustõkist (immobilisaatorit), masinale paigaldatud ja selle asukohta tuvastavat jälgimissüsteemi. Nimetatud tegurid loeme kindlustusrisiki vähendavateks asjaoludeks.

9.3.5. Masinat kasutama lubatud isik või valdaja peab masina juurest lahkudes:

9.3.5.1. sulgema ja lukustama kõik selle ukсед, aknad jm avad ning luugid;

9.3.5.2. võtma kaasa masina registreerimisdokumendid ja kõik võtmed (sh mehaanilised ja/või elektroonilised võtmed, juhtpuldid jms);

9.3.5.3. hoidma masina registreerimisdokumente ja võtmeid turvaliselt ning kolmandale isikule kättesaamatul viisil ja kohas;

9.3.5.4. aktiveerima masinale paigaldatud ärandamisvastase signaalsüsteemi (kui vastav süsteem on olemas). Signaalsüsteem peab olema alati töökorras;

9.3.5.5. aktiveerima masinale paigaldatud immobilisaatori (kui on olemas). Immobilisaator peab olema alati töökorras;

9.3.5.6. aktiveerima masinale paigaldatud jälgimissüsteemi või kontrollima, et see on aktiveeritud (kui vastav süsteem on olemas).

9.3.6. Puhkamiseks ja einestamiseks ettenähtud tööpäevasisesel vaheajal peab olema tagatud masina järelevalve mõistlikul viisil, et mitte jätta masinat pikaks ajaks järelevalveta. Kui masinat kasutama lubatud isik või valdaja lahkub vaheajal masina juurest, siis peab isik juhinduma ohutusnõuete punktist 9.3.5.

9.3.7. Meil on õigus kohaldada masina suhtes siinsetes tingimustes kirjeldamata täiendavaid ohutusnõudeid, mis on kirjeldatud poliisil.

Gjensidige masinate ja seadmete kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (MSK101-2017)

kehtivad alates 14.12.2017

2. Kindlustuskaitse – koguriskikindlustus

2.2. Gjensidige ei hüvita lisaks üldtingimustes nimetatud välistustele:

2.2.1. kahju, mis on tekkinud ainult kindlustatud eseme lühikese kasutuseaga regulaarselt vahetatavale osale: nt puur, nuga, lõikeketas, matriits, stants, šabloon, sõel, köis, pihustiotsik, saetera, tross, purustuspind, patarei, kummirehv või -voolik, roomik, aku, ühendusjuhe, lamp, valgusti;

2.2.2. kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme hävimisest või kahjustumisest selle sisemise purunemise või muu esemesisese rikke tõttu (nt esemesisene ülerõhk või tsentrifugaaljõud, sisepõlemismootoris, katlas või survemahutis gaasi või vedeliku paisumisest tingitud plahvatus, sisemisest asjaolust põhjustatud elektrihäire, eseme sisemise osa lahtitulek, materjali- või projekteerimisveast tekkinud kahju eseme töökorras detailile). Kui nimetatud põhjusel tekib kindlustatud esemele väline kahjustus, siis hüvitab Gjensidige nimetatud välisest kahjustusest tekkinud kahju;

2.2.3. kahju, mille algpõhjus on pikaajaline protsess (nt kulumine, materjali väsimine, kavitatsioon, korrosioon, katlakivi moodustumine, tavapärase pikaajaline ilmastikutingimuste mõju), sh kindlustatud eseme tavapärasest kasutamisest või mittekasutamisest tingitud pikaajaliselt tekkinud kahju;

2.2.4. kahju, mis seisneb vaid kindlustatud eseme välimuse halvenemises vms pisikahjustuses, mis ei takista selle sihtotstarbelist kasutamist (nt määrdumine, plekid, lohud, mõlgid, täkked, kriimustused, kulumine, muutused värvis, rebendid, mikropraod);

2.2.5. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kaotamise või kadumise tagajärjel;

2.2.6. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kokkupanemise, paigaldamise, seadistamise, ümberehitamise, testimise või katsetamise tõttu;

2.2.7. kahju, mis ilmnes korralise hooldamise või remonditegevuse käigus või tõttu;

2.2.8. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme ülekoormamisest, mittesihtotstarbelisest kasutamisest või selle kasutamisest märgalal, üleujutatud teel või maa-alal;

2.2.9. kahju, mis on tekkinud maa all töötavatele, õhusõiduki või ujuvvahendi (nt laev, parv, pontoon) peal veetavatele või seal töötavatele masinatele ning seadmetele;

2.2.10. kahju, mis on tekkinud lõhkamistöodest;

2.2.11. kahju, mis tekkis kindlustatud esemele ajal, mil kindlustatud ese oli antud rendile või üürile ilma juhita, v.a kui kindlustusandjaga on kokku lepitud teisiti;

2.2.12. saamata jäänud tulu;

2.2.13. kulu hooldustöödele;

2.2.14. tagavaraosade kiirendatud kohaletoimetamise kulu;

2.2.15. kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel (nt liikluskindlustus) või mille eest vastutab lepingu (nt hooldusleping, garantii) alusel kolmas isik (nt kindlustatud eseme müüja, valmistaja, importija, rendile/ üürile andja, hooldaja või paigaldaja);

2.2.16. kelmuse või omastamise tõttu kindlustatud esemele tekitatud kahju.

PZU ehitusmasinate kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (E100/2023)

Kehtivad alates 12.09.2023

1. Kindlustatud ese

1.2. Ehitusmasina lisaseadmeks loetakse seadet, mida on võimalik ehitusmasinast eraldada (lisakopp, hüdrovasar, sahk jms). Lisaseade on kindlustatud, kui selle hind sisaldub poliisi sõlmimisel määratud kindlustussummas, olenemata asjaolust, kas lisaseade on kindlustatud esemega ühendatud või mitte.

Lisaseadmeks ei ole kindlustatud eseme külge kinnitatud haagis või muud järelveetavad või külgeriputatavad tööorganid (adrad, äkked, kaarutid, vaalutid, niidukid jmt).

1.3. Kindlustatud ese ei ole:

1.3.1. ehitusmasinale õigusaktide nõudeid rikkudes paigaldatud seade või detail;

1.3.2. ujuvvhend (pontoon, praam, parv, jms), õhusõiduk (s.h droon), maastikusõiduk (ATV jms), sõjalise otstarbega masin, päästeameti, politsei ja kiirabi alarmsõiduk, raudteeveerem (v.a rööbasteedel liikuv torn-, sild-, pukk- jm kraana ning raudteede ehitamise ja puhastamise masin), maa all töötav masin.

2. Kindlustusjuhtum

2.1. Kindlustusleping on sõlmitud koguriskikindlustuse vormis.

Kindlustusjuhtum on igasugune kindlustatud eseme ootamatu ja ettenägematu kahjustumine või hävimine, välja arvatud punktis 3. Välistused (juhtumid, mis ei ole kindlustusjuhtumid ning mille puhul kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust).

2.2. Ehitusmasinate kindlustuse puhul hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjuseks võib olla:

2.2.1. tulekahju (sh suits, tahm, kustutustöödest põhjustatud kahju), otsene või kaudne välgutabamus, plahvatus (v.a sisepõlemismootorites, kateldes ja surveanumates gaaside ning vedelike paisumisest tingitud plahvatus);

3. Välistused

Ehitusmasinate kindlustuse puhul ei hüvitata:

3.1. kahju, mis on tekkinud väljaspool poliisil märgitud kindlustusterritooriumi;

3.2. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme mootori, jõuülekanne, veermiku, piduri-, elektrisüsteemi või muu kindlustatud eseme osa sisemine (elektriline või mehaaniline) vigastus, rike või häire, kindlustatud eseme või selle osa mehaaniline pragunemine või purunemine, kindlustatud esemes kasutatava jahutus- ja/ või muu vedeliku külmumine, õli, määrdeainete, jahutus- ja muude vedelike ebapiisavus või leke, ebakvaliteetse kütuse või õli kasutamine. Kui ülalnimetatud põhjused tingivad tulekahju, kindlustatud eseme ümberminemise, otsasõidu teisele masinale või takistusele, kuulub selline järgkahju hüvitamisele. Kahju põhjustanud detaili hinda ning selle vahetamise või asendamise kulusid ei hüvitata.

3.3. kulutusi kindlustatud eseme töö iseloomust tingitud lühikese kasutuseaiga, kõrge kulumisnormiga ja sagedasti vahetatavate osade (näiteks vasarad, puuri- ja saeterad, hõõvlirauad, noad ja muud lõikepinnad, matriitsid, purustuspinnad, tõstuki- ja konveierilindid, sõelad, trossid, köied, ketid, rihmad, ühendusvoolikud ja -kaablid, rehvid, roomikud ja lindid, akud, painduvad torujuhtmed, lödvikud, korrapäraselt vahetatavad filtrid, eraldus- ja tihendusmaterjalid, elektripirnid jms) väljavahetamiseks, kui sellega ei kaasne muid hüvitatavaid vigastusi ja kahju seisneb otseselt vaid ülalloeletud seadmeosade väljavahetamises või remondis. Kahju hüvitatakse, kui see tekkis punktis 2. määratletud kindlustusjuhtumi tõttu;

3.4. vargusest või röövimisest tingitud kahju, kui sellele on kaasa aidanud kindlustusvõtja juures töötav isik või isik, kellel on kindlustusvõtjaga ühine majapidamine või keda isik kasutab oma majandustegevuses;

- 3.5. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme väljumine kindlustusvõtja valdusest tehingu, kelmuse, omastamise, omavolilise kasutamise või väljapressimise tõttu, samuti eelnimetatud sündmustega seoses kindlustatud esemele tekitatud kahju;
- 3.6. kahju, kui PZU-le ei ole kindlustatud eseme võõrandamisest õigeaegselt teatatud ja kahjujuhtum toimub ühe kuu möödumisel ajast, mil PZU oleks pidanud vastava teate saama;
- 3.7. sisepõlemismootorites, kateldes ja surveanumates gaaside ning vedelike paisumisest tingitud plahvatuste tagajärjel tekkinud kahju;
- 3.8 kahju, mis on tingitud töusu- ja/või mõõnavete jõudmisest kindlustatud esemeni; kahju, mis on põhjustatud kindlustatud eseme kasutamisest või transportimisest üleujutatud teel või maa-alal;
- 3.9. kahju, mille põhjuseks on pikaajaline protsess (näiteks roostetamine, hallitamine, kavitatsioon, katlakivi moodustumine) või kindlustatud eseme igapäevasest käitamisest tingitud amortiseerumine;
- 3.10. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme purunemine või pragunemine mehaanilise väsimuse tõttu.
- 3.11. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme küljest amortisatsiooni, pikaajalise protsessi või mehaanilise väsimuse tõttu lahti tulnud detaili sattumisest ehitusmasinasse või sellele otsa sõitmisest;
- 3.12. kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme mittekasutamisest;
- 3.13. väljaspool hoonet või avatud hoones paiknevale kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjuseks on tuul, vihm, lumi, pakane, üleujutus või muu loodusnähtus, liiv või tolm, kui kindlustatud ese pole ette nähtud välistingimustes kasutamiseks;
- 3.14. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme töö tootja kehtestatud piirmäärast kõrgemal koormusel ja muudes äärmuslikes tingimustes; ülekoormus; kindlustatud eseme katsetamisel ja proovikäitamisel ilmnenud kahju;
- 3.15. kahju, mille põhjuseks on mingi sündmus või kindlustatud eseme juures algelt eksisteerinud defekt, sisemine viga või varjatud puudus, mis oli (või pidi olema) kindlustusvõtjale teada enne kindlustuslepingu sõlmimist, hoolimata sellest, kas selline sündmus või defekt oli PZU-le teada või mitte;
- 3.16. kahju, mille eest vastutab lepingu või seaduse, sh garantii alusel kolmas isik (kindlustatud eseme tootja, importija, edasimüü- ja, paigaldaja, rendileandja, hooldaja vms);
- 3.17. kindlustatud eseme vigastusi, mis ei mõjuta selle tööd (värvi-, email- ja poleerpindade kriimustused, mõlgid kindlustatud eseme korpusel või kerel jms);
- 3.18. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme saastumine või reostumine näiteks mürgi, tahma, sette, tolmu jms tõttu, kui saastumine või reostumine ei ole tingitud kindlustusjuhtumist;
- 3.19. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme kadumine, kui tegemist ei ole röövimisega ega vargusega;
- 3.20. vandalismist ja kindlustatud eseme või selle osade vargusest tingitud kahju, kui kindlustatud ese ei ole töövälisel ajal hoiustatud vastavalt käesolevate tingimuste punktides 10.10. kuni 10.11. (k.a) esitatud tingimustel;
- 3.21. kahjustusi ega vigastusi, mis ilmnevad alles kindlustatud eseme korralise ülevaatuse, inventuuri või hoolduse käigus;
- 3.22. kahju, kui kindlustatud eseme tehnoseisund ei vasta kindlustuslepingu ega õigusaktide nõuetele;
- 3.23. kindlustatud eseme tehnilise kontrolli kulusid, samuti hoolduse või remondi käigus väljavahetatava seadme osa ja selle vahetamise või asendamise hinda;
- 3.24. rahalisi nõudeid, mis ei ole tingitud otsesest varalisest kahjust, näiteks saamata jäänud tulu, mittevaraline kahju, puhtmajanduslik kahju, trahv, intress, viivis jms;
- 3.25. kahju, mis tuleb või tuleks hüvitada kohustusliku kindlustuse (sh liikluskindlustuse) lepingu alusel;
- 3.26. riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste, sh päästeameti kulusid;
- 3.27. keskkonnasaaste likvideerimise kulud;

3.28. enne ja pärast kindlustusjuhtumit ametivõimude nõuetest ja ettekirjutustest tekkinud kulused;

3.29. kahju, mille põhjuseks on sõjategevus, terrorismiakt, mäss, rahvarahutus, streik, ülestõus, revolutsioon, riigipööre, erakorraline seisukord, sundvõõrandamine, konfiskeerimine või muu samalaadne sündmus;

3.30. kahju, mille põhjuseks on tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine, radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;

3.31. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme puudulikkusest või valest hooldusest, remondist ja käitamisest;

3.32. kahju, kui kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isik või kindlustushüvitise lõplikuks saajaks on Vabariigi Valitsuse või rahvusvahelise sanktsiooni subjekt.

4. PZU vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustusest

PZU vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

4.1. kindlustusvõtja on tahtlikult või raskest hooletusest rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingus sätestatud kohustust ja selline kohustuse rikkumine mõjutas kahju teket või suurust või PZU kohustuste ulatuse kindlakstegemist;

4.2. kindlustusvõtja on rikkunud oluliste riskiasjaolude muutumisest teatamise kohustust;

4.3. kindlustusvõtja on esitanud PZU-le teadlikult valeandmeid kahju toimumise asjaolude või kahju suuruse kohta;

4.4. kahju on tekkinud kindlustusvõtja raskest hooletusest või tahtlusest;

4.5. kindlustatud esemega on kindlustusvõtja pannud toime kuriteo või aidanud sellele kaasa;

4.6. kindlustatud eset kasutanud isikul puudus kindlustusjuhtumi ajal vastava kategooria sõiduki juhtimise õigus ning väljaõpe ja/ või tööandja kirjalik luba vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele;

4.7. kindlustusjuhtumi põhjuseks on kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tegevus alkoholi- ja narkootikumide või muude psühhotropsete ainete mõju all. Kui kindlustatud eset kasutanud isik keeldub vahetult pärast kahju tekkimist joovet tuvastamast, loetakse, et ta oli kahju tekkimise ajal alkoholi, narkootikumide või psühhotropsete ainete mõju all. Sama kehtib juhul, kui eelnimetatud aineid tarvitati pärast kahju tekkimist, kuid enne politsei kohalesaabumist või joobe tuvastamise ettepaneku tegemist.

5. Kindlustusterritoorium

5.1. Kindlustusleping kehtib poliisil märgitud territooriumil (kindlaksmääratud aadressil või riikides).

5.3. Kindlustuskaitse ei kehti (kui pole kindlustusandjaga kirjalikult kokku lepitud teisiti), kui kindlustatud ese paikneb või seda kasutatakse:

5.3.1. laeval, praamil, parvel ja/või muul ujuvvahendil;

5.3.2. maa-alustel töödel;

5.3.3. veekogus, s.h jääl;

5.3.4. nafta- ja/või gaasitöötlemise ettevõtete territooriumil.

7. Alakindlustus, ülekindlustus ja mitmekordne kindlustus

7.1 . Alakindlustus on olukord, kus kindlustatud eseme kindlustussumma on väiksem kui selle kindlustusväärus.

7.2 . Ülekindlustus on olukord, kus kindlustussumma või kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir on suurem kui kindlustatud eseme kindlustusväärus.

7.3 . Ala- ja ülekindlustus selgitatakse välja iga kindlustatud eseme kohta eraldi.

8. Omavastutus

8.1. Omavastutus on kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mis iga kindlustusjuhtumi korral jääb kindlustusvõtja kanda. Omavastutus arvatakse hüvitatavast kahjust maha viimasena.

Kui kahju on suurem kui kindlustussumma või hüvitispiir, siis arvatakse omavastutus maha kindlustussummast või hüvitispiirist.

9. Kindlustusrisk ja selle võimalikkuse suurenemine

9.1. Kindlustusrisk on kindlustatud eseme ootamatu ja ettenägematu kahjustumise oht, mille vastu kindlustatakse, välja arvatud punktis 3. Välistused.

9.2. Kindlustusrisi võimalikkuse suurenemise all mõistetakse asjaolusid, mis suurendavad kindlustusjuhtumi toimumise tõenäosust või tekkivat kahju. Sellised asjaolud hõlmavad eelkõige teavet, mida PZU küsib kindlustusvõtjalt enne kindlustuslepingu sõlmimist (näiteks kindlustatud eseme võõrandamine, kasutusviisi (tavakasutuse) või kindlustuskoha muutumine jne). Kindlustatud eseme tavakasutuseks ei loeta selle üürile või rendile andmist; kindlustusrisi mõjutav oluline asjaolu on ka kindlustuslepingus sätestatud, kindlustusrisi puudutava eritingimuse, lisatingimuse, ohutusnõude või kokkuleppe täitmata jätmine.

9.3. Kui kindlustusvõtja kindlustusrisi võimalikkus suureneb, peab ta sellest viivitamatult PZU-le teatama, välja arvatud juhul, kui kindlustusrisi võimalikkuse suurenemise põhjustas üldiselt teadaolev asjaolu, mis ei mõjuta üksnes selle kindlustusvõtja kindlustusrisi.

9.4. Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist ilma PZU nõusolekuta kindlustusrisi võimalikkust suurendada ega lubada seda teha isikutel, kelle eest ta vastutab.

9.5. Kui kindlustusvõtja rikub teatamise kohustust või kindlustusrisi võimalikkuse suurendamisest hoidumise kohustust ning kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil PZU oleks pidanud vastavasisulise teate kätte saama, vabaneb PZU kindlustuslepingu täitmise kohustusest, välja arvatud juhul, kui ta teadis kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest ajal, mil ta oleks pidanud teate kätte saama või pidi seda teadma.

10. Kindlustusvõtja kohustused

10.1. Kindlustusvõtjaga on võrdsustatud isikud, kellega kindlustusvõtjal on ühine majapidamine, samuti:

- soodustatud isikud,
- kindlustusvõtja juures töötavad isikud ja kindlustusvõtja poolt majandustegevuses kasutatavad isikud,
- kindlustatud eseme seaduslikud valdajad,
- isikud, kes kasutavad kindlustatud eset omaniku või seadusliku valdaja nõusolekul.

Kindlustusvõtja lepingulised kohustused kehtivad ka temaga võrdsustatud isikute jaoks.

10.2. Kindlustusvõtja on kohustatud:

10.2.1. järgima Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte, tootjate kasutusjuhendeid, ohutusnõudeid, mis tulenevad Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest ja kindlustuslepingust, sealhulgas kindlustuslepingus märgitud eritingimusi kindlustatud esemete ohutuks käitamiseks;

10.2.2. hoidma alles ja PZU nõudel esitama lisaseadme hankimist ja/või paigaldamist ning väärtust tõendavad dokumendid (nt müügipakkumised, müügileping vms);

10.2.3. teatama PZU-le õige kindlustusväärtuse;

10.2.4. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud;

10.2.5. võimaldama PZU esindajal tutvuda kindlustusterritooriumi, kindlustatavate esemete ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajaliku dokumentatsiooniga;

10.2.6. esitama täieliku ja õige teabe kindlustusrisi hindamiseks ja teatama kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, mis mõjutavad PZU otsust sõlmida kindlustusleping või teha seda kokkulepitud tingimustel;

10.2.7. teatama viivitamatult PZU-le kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest (nt kui tekivad muudatused võrreldes kindlustuslepingus märgituga);

10.2.8. tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, vältima kindlustusrisi võimalikkuse suurenemist ja mitte laskma seda teha isikutel, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud;

10.2.9. teatama viivitamatult mitmekordse kindlustuse tekkimisest;

10.2.10. teatama viivitamatult kindlustatud eseme vöörandamisest.

10.3. Kindlustatud esemega võib töötada vaid vastava kategooria juhtimisõigusega isik.

10.4. Kindlustatud eseme mootoriruumi, kütteseadmeid ja muid tuleohtlikke kohti tuleb korrapäraselt puhastada. Metsa-, turba- ja muudes kergestisüttiva tolmuga keskkonnas töötavatel masinatel tuleb eelnimetatud kohti pidevalt suruõhuga puhastada.

10.5. Kindlustatud eseme elektri- ja toitesüsteemi tuleb korrapäraselt kontrollida, et ennetada lühiste ja lekete teket.

Samuti tuleb hoolitseda väljalaskesüsteemi (sädemepüüdur) korrasoleku eest.

10.6. Kindlustatud eset tuleb hooldada vastavalt selle kasutusjuhendile ja tootja nõuetele selleks pädeva isiku või ettevõtja poolt. Hoolduse tegemine tuleb dokumenteerida ning dokumendid säilitada.

10.7. Kindlustatud eseme osi tohib soojendada vaid selleks ettenähtud kütteseadmetega, mida tuleb kasutada range kontrolli all.

10.8. Kindlustatud eseme vedamiseks kasutatav sõiduk peab olema nõuetekohaselt registreeritud ning läbinud tehnilise ülevaatus; kindlustatud ese tuleb veovahendile korralikult kinnitada.

10.9. Kui kindlustatud eset kasutanud isik lahkub kindlustatud eseme juurest, tuleb selle aknad, ukSED ja luugid sulgeda ja lukustada, tööle rakendada ärandamisvastased seadmed (sh signaalsüsteem, immobilaiser jms – kui on paigaldatud), võtta kaasa kindlustatud eseme dokumendid (kui on väljastatud) ja kõik võtmed.

10.10. Kindlustusvõtja peab tagama mõistlikud ja elementaarsed tingimused kindlustatud eseme hoidmiseks töövälisel ajal.

10.10.1. Tööväliseks ajaks peetakse aega, mil kindlustatud ese pole töös (v.a söögipausid ning aeg, mis kulub kindlustatud eseme vedamiseks ühelt tööeelt või -territoriumilt teisele).

10.10.2. Mõistlikuks ja elementaarseks peab PZU üht järgmistest töövälisest hoiutingimustest:

a) mehitatud valve hoones või territooriumil, mis on kindlustatud eseme hoiukohaks;

b) töökorras ja töövälisel ajal sisselülitatud automaatne valvesignaalsüsteem, mis asub kindlustatud eseme hoiukohaks olevates ruumides ja on alaliselt ühendatud litsentseeritud turvafirma või pidevalt valvatud valvepuldiga;

c) kindlustusvõtja esindaja viibimine kindlustatud eseme vahetus läheduses, nii et tal on ülevaade kindlustatud eseme juures toimuvast ja ta saab ohu korral sekkuda, nt teavitada politseid või päästeametit;

d) kindlustatud eseme hoiustamine igapäevaselt ettevõtte tarastatud territooriumil. Eeldatakse, et territoorium on täielikult tarastatud, st piiratud katkematu taraga. Territooriumi sissepääsud on vähemalt väljaspool tööaega suletud ja lukustatud;

e) kindlustatud eseme hoiustamine igapäevaselt talu territooriumil, võimalusel asustatud majapidamise vahetus läheduses, kus elanikul on ülevaade kindlustatud esemest ning võimalus ohu korral sekkuda või reageerida (võtta ühendust pädeva ametkonnaga (politsei või päästeametiga)).

10.10.3. Siiski eeldatakse, et hooajalise kasutusega kindlustatud eset hoitakse käitusvälisel ajal (masina järjestikune seisuaeg vähemalt 3 kuud) suletud ja lukustatud hoones (garaažis) või varjualuse all.

10.11. Mõistlikuks ja elementaarseks hoiutingimuseks ei peeta kindlustatud eseme hoidmist töövälisel ajal territooriumil, mille omaniku või valdajaga puudub kokkulepe kindlustatud eseme hoiulevõtmiseks (näiteks avalik parkla, üldkasutatavad teed ja tänavad jm).

10.12. Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:

10.12.1.võtma viivitamatult tarvitusele abinõud kindlustatud eseme päästmiseks, kahju suurenemise vältimiseks ja kahju vähendamiseks;

10.12.2.teatama juhtunust viivitamatult:

a) politseile, kui kahtlustatakse vargust, röövimist, vandalismi või muud kolmanda isiku õigusvastast tegevust;

b) kohalikule päästeametile, kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatuslega;

c) muudel juhtudel pädevale asutusele või isikule;

10.12.3.teatama kindlustusjuhtumist esimesel võimalusel pärast sellest teadasaamist isiklikult või esindaja kaudu PZU-le. Kui kindlustusjuhtumi toimumise täpset aega pole võimalik määrata, loetakse selleks aeg, mil kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama;

10.12.4.võimaluse korral hoidma kindlustusjuhtumi toimumiskoha puutumatusena kuni PZU korraldusteni;

10.12.5.täitma PZU-lt saadud juhiseid.

10.13. Pärast kindlustusjuhtumit võib kindlustatud eset kasutada ainult juhul, kui juht on kindlustatud eset kontrollinud ja veendunud, et kindlustatud ese on tehnonõuetele vastavas seisundis. Eelkõige peab juht kontrollima, kas kindlustatud eseme õli, kütus või jahutusvedelik ei leki, kas roolisüsteem ja pidurid on töökorras ning kas rehvid on kahjustamata.

10.14. Kindlustusvõtja peab esitama kahjustatud, kindlustusjuhtumijärgses seisus kindlustatud eseme või selle jäänuki PZU-le ülevaatamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahju saanud kindlustatud eset taastama ega hävinud eset utiliseerima ilma PZU nõusolekuta.

10.15. Kindlustusvõtja on kohustatud esitama PZU-le kogu teabe, mis on vajalik PZU lepinguliste kohustuste kindlaksmääramiseks, sh kõik dokumendid kindlustatud eseme soetamise, kahju tekkepõhjuste ja kahju suuruse kohta.

10.16. Kui kindlustuslepingu pooled ei lepi kokku teisiti, on kindlustusvõtja kohustatud kindlustatud eseme jäänuki kindlustusjuhtumi järgses seisundis PZU-le üle andma Eesti Vabariigi territooriumil. Kui PZU teostab kindlustatud eseme jäänuki ülevaatuse või utiliseerimise muus riigis või toob kindlustatud eseme jäänuki Eestisse, vähendatakse hüvitist nende kulude võrra.

10.17. Varastatud või röövitud kindlustatud eseme tagasisaamisel või selle asukoha teadasaamisel on kindlustusvõtja kohustatud teavitama PZU-d sellest viivitamatult kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

10.18. Kui kahju hüvitab kolmas isik, peab kindlustusvõtja sellest PZU-d viivitamatult teavitama.

10.19. Ülaltoodud kindlustusvõtja kohustuste puhul pole tegemist ammendava loeteluga. Muud kohustused võivad sisalduda käesolevate tingimuste teistes punktides ning muudes kindlustuslepinguga seotud dokumentides.

13. Hüvitamise kord

13.1. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab PZU kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud, hävinud või kaotsiläinud kindlustatud eseme taastamis- või taassoetamiskulud ning muud kindlustuslepingus kokkulepitud vajalikud ja põhjendatud lisakulud. Kindlustushüvitise arvestamisel võetakse aluseks kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud, hävinud või kaotsiläinud kindlustatud eseme kindlustusväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

13.2. Kindlustuslepingus kokkulepitud vajalikud ja põhjendatud lisakulud on:

13.2.1. kindlustusjuhtumi korral tekkinud kahju mõistlikud ärahoidmise või vähendamise kulud, isegi kui need ei andnud soovitud tulemust;

13.2.2. kulud, mis kaasnevad öö- ja ületundidega, riiklikel pühadel töötamisega, kiirveostega (sh õhuveostega);

13.2.3. kindlustatud esete remontiva tootjatehase, importija või edasimüüja esindajate sõidu- ja majutuskulud;

13.2.4. kindlustatud eseme päästekulud (k.a kindlustatud eseme puhastamise kulud);

13.2.5. avariilise eseme sündmuskohalt äravedamise kulud, vajalikud ja põhjendatud lahtivõtmise ja kokkupaneku kulud ning remonditöökotta ja sealt tagasi vedamise kulud;

13.3. Kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimisega seotud lisakulud hüvitatakse kuni 10% ulatuses kindlustatud eseme kindlustussummast, maksimaalselt 10'000 euro ulatuses.

13.4. Kindlustatud eseme osalise kahjustumise korral (kui kindlustatud eseme taastamine on tehniliselt või majanduslikult põhjendatud) hüvitatakse kindlustusjuhtumieelse seisundi põhjendatud taastamis- ja/ või asenduskulud (materjalid, varuosad, töötasud).

13.5. PZU ei ole kohustatud hüvitama uusi osi ega asenduskulusid, kui kahjustunud eseme osi on võimalik remontida.

13.6. Kindlustatud eseme osalisel taastamisel kasutatakse selle tööeale ja tehnilisele seisundile (ehk kindlustusjuhtumieelsele kulumile ja väärtusele) vastava kulumisastmega osasid. Kui vastava kulumisastmega osasid ei ole võimalik ega otstarbekas hankida, hüvitatakse uute osade hind, v.a kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud rehvid ja roomikud, mille puhul arvestatakse nende kulumisastet ja amortisatsiooni.

13.7. Kui kindlustatud eseme taastamine ei ole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud, loetakse kindlustatud ese täielikult hävinenuks.

13.8. Kindlustatud eseme täieliku hävinemise korral hüvitatakse kindlustatud eseme tegelik, kindlustusjuhtumieelne väärtus.

13.9. Tegelik väärtuse leidmisel võetakse arvesse kindlustatud eseme ehitusaasta, töötundide arv, tehniline seisund, kulumisaste, komplekssus jm.

13.10. Kindlustatud eseme täieliku hävinemise korral läheb omandiõigus hävinenud masina (jäänuki) või selle osade suhtes üle kindlustusandjale. Kui kindlustusvõtja soovib jätta jäänuki või selle osa enda omandisse või ei anna seda kindlustusandjale üle, vähendatakse kindlustushüvitist jäänuki või selle osa(de) kindlustusjuhtumijärgse väärtuse võrra.

13.11. PZU ei hüvita kulusid, mille põhjuseks on mis tahes muudatused kindlustatud eseme konstruktsioonis, detailide lisamine, täiendused või parandused, kapitaalremont või korraline hooldus.

13.12. Alakindlustuse korral hüvitab PZU kahjusumma sellises proportsioonis, milline on kindlustussumma suhe kindlustusväärtusse. Kui kindlustussumma ei erine kindlustusväärtusest üle 10%, loobutakse alakindlustuse rakendamisest.

13.13. Ülekindlustuse korral hüvitab PZU kahjusumma kuni kindlustusväärtuseni.

13.14. Hüvitispiiriga kindlustamisel hüvitab PZU kahjusumma kuni kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiirini, alakindlustust puudutavad tingimused jäävad kehtima.

13.15. Kindlustushüvitise määramisel arvestatakse hüvitamisele kuuluvast summast maha sissenõutavaks muutunud tasumata kindlustusmaksed ja hüvitisvähendused, kui poliisil pole märgitud teisiti.

13.16. Kindlustatud eseme täishävingu korral on PZU-l õigus vähendada väljamakstavat kindlustushüvitist jooksva kindlustusperioodi lõpuni tasumata maksete võrra sõltumata sellest, kas kindlustusmaks tasumise tähtpäev on saabunud ja kellele kindlustushüvitis välja makstakse.

13.17. Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik saab varastatud või röövitud vara oma valdusse tagasi pärast kindlustushüvitise väljamaksmist, tuleb tagasisaadud ese anda PZU omandisse või tagastada kindlustushüvitis.

14. Kindlustushüvitise tagastamine

Kindlustusvõtja on kohustatud tagastama kindlustushüvitise PZU-le 10 päeva jooksul juhul, kui pärast kahju hüvitamist on ilmnenud hüvitamist välistav asjaolu või kui kahju on hüvitanud kolmas isik.

Salva seadmete ja masinate kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (CPM-09)

kehtivad alates 01.03.2009

VÄLISTATUD KINDLUSTUSRISKID

5. Kindlustusjuhtumiks ei ole kahjustumine, hävimine või kadumine, mille on põhjustanud:

5.1 kahjustus, mis eksisteeris enne käesoleva kindlustuslepingu kehtivuse algust- sõltumata sellest, kas Kindlustusvõtja või masina õiguspärane kasutaja teadis seda või mitte;

5.2 elektrisüsteemi rike, v.a juhul kui elektrisüsteemi rike on tekkinud välgu otsetabamusest kindlustusobjektile;

5.3 tavapärase eksploatatsiooni tingimustes ilma välisteguri (näiteks liiklusavarii, eseme kukkumine, uppumine, tulekahju, vandalism) mõjuta põhjustatud purunemine või väsimuspurunemine

5.4 jahutus- või mõne muu seadme toimimiseks vajaliku vedeliku külmumine;

5.5 määrdeaine või jahutusvedeliku vähesus või puudumine;

5.6 pidevalt mõjuv eksploatatsioonifaktor (näiteks kulumine, korrosioon, kavitatsioon, katlakivi) ja riknemine mittekasutamise või normaalse ilmastikutingimuse tagajärjel;

5.7 kindlustusobjekti testimine, otstarbeväheline kasutamine või lubamatu muudatus;

5.8 alkoholi, narkootilise, toksilise või muu psühhotroopse aine mõju all olev Kindlustusvõtja või isik, kelle eest Kindlustusvõtja vastutab.

KINDLUSTUSANDJA EI HÜVITA:

34. tehnilise hooldusega seotud kulutusi ning tehnilise hoolduse käigus asendatud kindlustusobjekti osi;

35. kahju, mille eest vastutab kindlustusobjekti tootja või hankija;

36. kaudseid kulutusi ja kahju, näiteks kolmandate isikute nõuded Kindlustusvõtja vastu, saamatajäänud tulu, trahv (sh leppetrahv, viivis, pädeva asutuse poolt määratud trahv), taastamistööde ja/või kahju piiramiseks vajalike tööde viivitamisest tingitud täiendav kahju;

37. kulutusi ehitus- või remonttöödele, mis ei ole otseselt põhjustatud kindlustusjuhtumist, näiteks kindlustusobjekti muude kulunud või amortiseerunud osade remontimiseks või vahetamiseks tehtud kulutused;

38. kulutusi, mis tekivad tavapärasest kallima töö kasutamisest kindlustusobjekti remontimisel, näiteks kõrgemalt tasustatav ületunnitöö remondi kiireks valmimiseks;

39. kulutusi, mis tekivad tavapärasest kallima transporditeenuse kasutamisest, näiteks lennutransport või kiirkullerid.

Seesami masinakindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (1/2020)

1 ÜLDIST

1.1 Kindlustuse eesmärk

Kindlustuse eesmärk on hüvitada punktis 4 nimetatud äkilise ja ettenägematu sündmuse tagajärjel kindlustatud esemele kindlustusperioodil tekkinud otsene varaline kahju ja muud käesolevates tingimustes nimetatud kulud.

2 KINDLUSTATUD ESE

2.1 Kindlustatud ese on poliisile märgitud kindlustusvõtja seaduslikus valduses ja kasutuses olev masin.

2.2 Koos masinaga on ilma alakindlustuse mõju arvestamata kindlustatud kokku kuni 5 000 euro ulatuses eri tööoperatsioonideks kasutatavad tööorganid (näiteks sahk, kopp, esilaadur, lisarattad), lisaseadmed (näiteks automaatjuhtimissüsteemid) ja haakeseadmed, millel ei ole kandvat ratast. Erand. Välja arvatud niidukid.

2.3 Kui tööorganil või haakeseadmel on kandev ratas (näiteks haagis, külvi- või koristusmasin, press või niiduk) või kui soovitakse kindlustuskaitset üle 5 000 euro maksvale tööorganile, lisaseadmele või haakeseadmele (välja arvatud niiduk), tuleb see eraldi kindlustada ning selle kohta peab olema tehtud märged poliisile.

2.4.1 Kui poliisil puudub vastav märged, kuid kindlustatud eset kasutati rendimasinana, rakendatakse kahju korral kolmekordset poliisile märgitud omavastutust.

3 KINDLUSTUSE KEHTIVUS

3.1 Kindlustuskaitse kehtib Eesti Vabariigi territooriumil, kui poliisil ei ole märgitud teisiti.

3.3 Ilma eraldi märketa poliisil ei kehti kindlustuskaitse, kui kindlustatud ese asub või töötab:

1 laeval, praamil, pontoonil või muul ujuvvahendil;

2 maa-aluses kaevanduses või tunnelis.

4 KINDLUSTUSJUHTUMID JA PIIRANGUD

4.1 Tulekahju

4.1.2 Ei hüvitata kahju

1 elektriseadmele (näiteks generaator, elektrimootor, aku, masina juhtaju), mille põhjustas elektrinähtus mainitud seadmes ning tuli ei väljunud nimetatud seadme piiridest;

2 sisepõlemismootorile või summutisüsteemile, mille põhjustas tulekahju või plahvatus mainitud seadmes.

4.4 Väline sündmus

4.4.2 Ei hüvitata kahju, mis kuulub hüvitamisele liikluskindlustuse seaduse või muu analoogse seaduse alusel.

4.5 Sisemine sündmus

4.5.2 Sisemine sündmus on igasugune kindlustatud eseme kahjustumine, mida ei ole põhjustanud väline sündmus (vt p 4.4.1) ning mis ei ole välistatud käesolevate tingimuste punktis 4.6.

4.5.3 Sisemisest sündmusest põhjustatud kahjude korral rakendatakse masina tüübist ja vanusest lähtuvalt täiendavaid poliisile märgitud eritingimusi (vt p 9).

4.6 Üldised piirangud

Sõltumata kindlustuskaitse variandist ei hüvitata kahju või kulutusi:

1 mis on põhjustatud kulumisest, roostetamisest, sööbimisest, oksüdeerumisest, materjali väsimisest või muust sarnasest pikaajalisest protsessist;

2 mis on tekkinud puudulikust õhu, õli, hüdraulilise- või jahutusvedeliku tsirkulatsioonist mootoris, seadmes, käigukastis, jõuülekande- või jahutussüsteemis;

3 mis on seotud puuduliku seadistamis- või hooldustöödega, hoolduse käigus osade vahetamise või remontimisega;

4 mis on põhjustatud kindlustatud eseme ebaõigest kasutamisest;

5 mis on tekkinud veest, kui kindlustatud eset kasutatakse või transportitakse üleujutatud teel või maalal;

6 mis on tekkinud kindlustatud eseme kuluvatele osadele (näiteks lambid, klapid, kaitsmed, juhtmed, ventiilid, tihendid, kangad, lindid, rihmad, trossid, ketid, torud, fitrid, noad, saekehed, sidurilindid ja -kettad, jõusõlmed (nt kardaanid), sise- ja väliskummid) kulumisest ning tööks vajaminevatele ainetele (näiteks õlid, kütused, määrdeained, vedelikud) nende kasutamisest. Erand. Kindlustatud eseme üldnimetatud osadele ja tööks vajaminevatele ainetele tekkinud kahju hüvitatakse, kui kahju on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel;

7 mis on tingitud puudulikust või ebakvaliteetsest tööst või materjalist, defektsest tootest, veast arvutustes või joonistes, ekslikust nõuandest või juhiseist;

8 mille tekkimise eest kolmas või kindlustatud isik vastutab müügi-, hooldus- või muu lepingu alusel;

9 mis on tekkinud kindlustatud esemele koormast, ülekoormamisest või koorma oskamatust käsitlemisest;

10 mis on tekkinud elektroonilistele seadmetele, nende andmekandjatele, andmetele või programmidele, kui nad on tekkinud vigasest programmist või vigase programmi tööst, seadme mittekorrasolekust, ebaõigest andmete sisestamisest või magnetvälja mõjul andmete kahjustumisest või kadumisest;

11 mis ei ole seotud kindlustusjuhtumiga;

12 mis on põhjustatud väärtuse alanemisest või vigastusest, mis ei mõjuta kindlustatud eseme kasutuskõlblikkust;

13 mis on tekkinud kindlustatud eseme või selle osa kadumise (va vargus ja rööv), omavolilise kasutamise, omastamise, kelmuse või väljapressimise tagajärjel.

5 OHUTUSNÕUDED

5.1 Üldised ohutusnõuded

5.1.3 Kindlustatud eset peab hooldama ja kasutama vastavalt eseme valmistaja poolt ettenähtud nõuetele. Hooldustegevuste kohta tuleb pidada päevikut.

5.1.4 Teedel liikudes peab kindlustatud eseme juht täitma liicluseeskirja nõudeid ning juhil peab olema vastava kategooria sõiduki juhtimisõigus.

5.1.5 Kindlustatud eset ei tohi juhtida joobeseisundis, narkootiliste, psühhotroopsete või toksiliste ainete mõju all, haigena või väsinuna.

5.1.6 Hoiupaik ja kindlustatud eseme kasutuskoha tingimused (näiteks voolutugevus, õhutemperatuur, õhuniiskus) peavad vastama maaletooja või eseme valmistaja poolt etteantud tingimustele.

5.1.7 Tõstetöödel peab järgima tõsteväärtuste diagrammi. Koormuskontrollseade peab olema sisse lülitatud ja korrektselt paigaldatud.

5.2 Vandalismi ja tulekahju ohu vähendamise nõuded

5.2.1 Töövälisel ajal peab masin olema valvatud. Tööorganid ning haakeseadmed peavad olema valvatud või hoiustatud hoiupaigas (p 5.3.5).

5.2.2 Kindlustatud ese loetakse valvatuks juhul, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1 kindlustatud ese on hoiustatud hoones või territooriumil, mille suhtes on sõlmitud turvaettevõtte ja/või valvuriga valve leping ning valvatav territoorium on valve alla antud ja turvaettevõtte ja/või valvuri poolt valve alla võetud;

2 kindlustatud ese on hoiustatud lukustatud hoones või territooriumil, mis asub kindlustatud isiku elu- või asukoha vahetus läheduses (näiteks taluhoov) ja mis on valvatud (p 5.3.7) kindlustatud isiku poolt.

5.2.3 Kindlustusvõtja peab täitma kõiki õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõudeid, näiteks tuletööde ja tuleohutuse üldnõudeid ning tulekustutitele esitatud nõudeid.

5.2.4 Hoiupaigas ei tohi kasutada lahtist tuld ja ruum peab vastama õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõuetele. Tule- ja plahvatusohtlike ainete või tuleohtlike vedelikega töötades tuleb juhinduda vastavatele töödele õigusaktidega kehtestatud nõuetest.

5.2.5 Kindlustatud eseme, eseme osa või kütusepaagi valgustamiseks tohib kasutada ainult elektrivalgustust.

5.2.6 Mootori, jõuülekandeseadmete või muude osade soojendamiseks ning kütmiseks võib lisaks standardvarustusele kasutada ainult selleks ettenähtud seadet vastavalt kasutusjuhendile. Katte asetamine kapoti ja mootori vahele ei ole lubatud.

5.2.6.1 Kui kindlustatud eset soojendatakse leegiga, lahtise tule või muu selleks mitteettenähtud seadmega, tuleb kindlustatud eset tuleohu vältimiseks regulaarselt valvata.

5.2.7 Keevitades tuleb polster, bensiinipaak, aku ja muud tuleohtlikud detailid masinalt eemaldada ning varustada remondipaik vajaliku valve ja tulekustutusvahenditega.

5.2.8 Kindlustatud ese peab olema varustatud tulekustutitega vastavalt õigusaktidega kehtestatud nõuetele (vt p 8.6.3.2). Tulekustutite kontrolli ja hooldust peab tegema vastavat luba omav isik.

5.2.9 Kui kindlustatud eset kasutatakse turbasoos, metsas, puidutöötlemise ettevõtte territooriumil või muus tuleohtlikus paigas, tuleb masinat hoolikalt puhastada (vt p 8.6.3.3). Vajadusel tuleb masinat puhastada mitu korda päevas.

5.3 Varguse ohu vähendamise nõuded

5.3.1 Masina juurest lahkudes tuleb masin lukustada.

5.3.2 Masin on lukustatud, kui selle ukсед, luugid ja avad on suletud ja lukustatud ning võtmed ja puldid on eemaldatud.

5.3.3 Töövälisel ajal peab masin olema valvatud.

5.3.4 Tööorganid ja haakeseadmed peavad olema valvatud või hoiustatud hoiupaigas.

5.3.5 Hoiupaik on lukustatud ja vastupidavate piiretega territoorium või hoone, kuhu kõrvaline isik ei pääse ilma sissetungimiseta.

5.3.6 Kindlustatud ese loetakse valvatuks juhul, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1 kindlustatud ese on hoiustatud hoones või territooriumil, mille suhtes on sõlmitud turvaettevõtte ja/või valvuriga valve leping ning valvatav territoorium on valve alla antud ja turvaettevõtte ja/või valvuri poolt valve alla võetud;

2 kindlustatud ese on hoiustatud lukustatud hoones või territooriumil, mis asub kindlustatud isiku elu- või asukoha vahetus läheduses (näiteks taluhoov) ja mis on valvatud kindlustatud isiku poolt;

3 kindlustatud esemele sellise valveseadme paigaldamine, mille ülesandeks on anda häiresignaali turvaettevõttesse, kui volitamata isik avab kindlustatud eseme ukse, luugi, ava või häirib valveseadme andureid.

5.3.7 Valve on tegevus valvatava hoone, territooriumi, nende ümbruse ja nendes asuva vara jälgimiseks ohuolukorra või ründe avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning kindlustatud eseme puutumatus tagamiseks turvaettevõtte, valvuri, kindlustatud isiku ja/või valveseadme abil.

5.3.8 Valvur on isik, kellel lasub valvatava hoone, territooriumi, nende ümbruse ja nendes asuva vara jälgimise kohustus ohuolukorra või ründe avastamiseks ning kindlustatud eseme puutumatus tagamiseks vastavalt temaga sõlmitud kirjalikule kokkuleppele.

5.3.9 Valveseadade on valveobjektile paigaldatud tehniliste seadmete kogum (näiteks infrapuna-, liikumise-, mahu-, magnetandurid, videovalveseadmed) varale suunatud ohu või ründe avastamiseks ja häiresignaali edastamiseks turvaettevõttele.

5.3.10 Varguse ärahoidmiseks ei tohi kindlustatud eseme ega valvatava hoone või territooriumi, kus kindlustatud eset hoitakse, võtmeid ja pulte jätta järelevalveta, hoida nähtavas kohas või lukustamata paigas nii, et kõrvaline isik teab või võib teada nende asupaika.

6 TEGUTSEMINE KAHJUJUHTUMI KORRAL

6.1 Tegutsemine peale kahjujuhtumit

6.1.1 Peale kahjujuhtumit võib kindlustatud eset kasutada ainult juhul, kui juht on kontrollinud ja veendunud, et masin on teel liiklemiseks ohutu. Eelkõige peab juht kontrollima, kas õli, kütus või jahutusvedelik ei leki, kas juhtimissüsteemid ja pidurid töötavad ning kas rehvid on terved.

6.1.2 Kindlustusvõtja peab tegema võimaliku kindlustusjuhtumi asjaolude väljaselgitamiseks kõik temalt mõistlikult oodatava. Liiklusõnnetuse korral tuleb lähtuda liikluseeskirja nõuetest. Kui liiklusõnnetuse tagajärjel on masin liikumisvõimetu või on inimvigastusi, tuleb viivitamatult teatada toimunust politseile ning kutsuda politsei sündmuskohale.

6.1.3 Kindlustatud eseme juht ei tohi lahkuda sündmuskohalt, vältida muul viisil kahju selgitamist või tarbida vahetult õnnetuse järgselt alkoholi, narkootilisi või psühhotroopseid aineid kuni asjaolude selgitamise lõpuni Sündmuskohal.

6.1.4 Kahjustatud kindlustatud ese tuleb esimesel võimalusel toimetada turvalisse hoiupaika (p 5.3.5) või valvatud (p 5.3.6) kohta.

6.2 Kahjuavalduse esitamine

6.2.1 Kindlustatud eseme varguse või röövi korral tuleb koos kahjuavaldusega esitada kindlustatud eseme registreerimistunnistuse kõik osad või muud dokumendid, kui kindlustatud ese ei kuulu registreerimisele riiklikus registrikeskuses, ning kõik võtmed ja puldid.

8 HINDAMIS- JA HÜVITISREEGLID

8.1.3.1 Kui kindlustussumma osutub oluliselt väiksemaks kindlustatud eseme turuväärtusest, on tegemist alakindlustusega ning kahju hüvitatakse vastavalt poliisil märgitud kindlustussumma ja tegeliku turuväärtuse suhtele.

8.1.3.2 Kui kindlustussumma ületab kindlustatud eseme turuväärtust, on tegemist ülekindlustusega ning kahju kuulub hüvitamisele turuväärtuse ulatuses.

8.3 Kahju suuruse leidmine

8.3.2 Seesamil on õigus valida kahju hüvitamise viis.

8.3.3 Kui kahjustatud kindlustatud eset saab remontida, on kahju suuruseks mõistlikud ja põhjendatud remondikulud.

8.3.4 Kui hinnangulised remondikulud on üle 60% kindlustatud eseme turuväärtusest, on Seesamil õigus kahjustatud ese välja osta turuväärtusega.

8.3.5 Kui kahjustunud vara omandiõigust ei anta Seesamile, on kahju suuruseks kahjustunud ja kahjustamata kindlustatud eseme turuväärtuste vahe.

8.4 Taastamiskulud

8.4.1 Kindlustuslepingu alusel hüvitatakse üksnes kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustada saanud kindlustatud eseme või selle osade taastamise kulud.

8.4.3 Seesam ei ole kohustatud hüvitama kahjustunud osade asendamist uutega, kui neid on võimalik taastada remontides.

8.5 Hüvitamine

8.5.1 Kindlustushüvitis on kahju suurus, millest on lahutatud käesolevate tingimuste alusel leitud võimalikud hüvitise vähendused, omavastutus või tasumata kindlustusmakse.

8.5.2 Hüvitise maksimaalpiiriks on kindlustatud eseme turuväärtus ning lisaks otsesele varalisele kahjule ka kindlustusjuhtumi korral kokku kuni 10 000 euro ulatuses põhjendatud:

1 kahju ärahoidmise või vähendamise seotud kulu;

2 tõstetööde kulu;

3 transpordikulu lähimasse hoiupaika (p 5.3.5), valvatud (p 5.3.6) kohta või Seesami poolt eelnevalt aktsepteeritud remonditöökotta;

8.5.3 Ei hüvitata õigusaktide alusel hüvitise saaja (kindlustusvõtja või soodustatud isiku) käibemaksudokumentide maha arvatavat või tagastatavat sisend-käibemaksu.

8.6 Omavastutus

8.6.1 Kindlustusvõtjal on omavastutus igas kindlustusjuhtumis. Ajaliselt ja põhjusliku seose mõttes üksteisest eristatavad sündmused või teod loetakse erinevateks kindlustusjuhtumiteks.

8.6.2 Mitme omavastutuse samaaegse rakendamise korral lahutatakse hüvitisest vaid suurim omavastutus.

8.6.3 Eriomavastutus

Kindlustusvõtjal on eriomavastutus 25% kahju suurusest või sellest kõrgem poliisile märgitud omavastutus, kui:

1 kindlustatud ese upub või vajub vette, läbi jää või sohu;

2 kindlustatud ese ei ole varustatud nõutud arvu tulekustutitega ning sellel on põhjuslik seos tulekahju tekkimise või suurusega;

3 kindlustatud eset ei ole piisavalt puhastatud, kui eset kasutatakse turbasoos, metsas, puidutöötlemise ettevõtte territooriumil või muus tuleohtlikus paigas ning sellel on põhjuslik seos tulekahju tekkimise või suurusega.

9 SISEMISE SÜNDMUSE KAHJUDE HÜVITAMISE ERITINGIMUSED

V1 Kindlustusjuhtumi korral vähendatakse kindlustushüvitist alates kindlustatud eseme teisest kasutusaastast 5% aastas iga kasutusaasta kohta. Maksimaalselt vähendatakse 50%.

V2 Kindlustusjuhtumi korral vähendatakse kindlustushüvitist alates kindlustatud eseme teisest kasutusaastast 10% aastas iga kasutusaasta kohta. Maksimaalselt vähendatakse 50%.

V4 Kindlustusjuhtumi korral vähendatakse kindlustushüvitist alates kindlustatud eseme viiendast kasutusaastast 5% aastas iga kasutusaasta kohta. Maksimaalselt vähendatakse 50%.

If masinate kindlustuse tingimuste välistused ja piirangud (TCPM-20201)

Kehtivad alates 02.11.2020

2. „Masinate kindlustuse tingimused“ määravad, mida on võimalik kindlustada. Kindlustatud on ainult Teie lepingus nimetatud kindlustusobjektid ja kindlustusjuhtumid.

Kindlustusobjekt

4. Maa all, ujuvplatvormil, veesõidukis, pontoonil või muul ujuvvahendil asuvad või kasutatavad masinad, samuti ujuvvahendid või ujuvmasinad ise on kindlustatud ainult juhul, kui vastav masinate grupp on poliisile märgitud. Eeltoodud piirangut ei kasutata, kui masinat üksnes transporditakse veesõidukiga liiniveol.

5. Masina lisaseadmed, sõltumata sellest, kas nad on masinaga ühendatud, on kindlustatud, kui need on eraldi märgitud poliisil või kui lisaseadme väärtus sisaldub masina kindlustussummas.

6. Kindlustusobjektiks ei ole ATV-d (all terrain vehicle), sealhulgas ATV-d, mis on registreeritud mootorratta, mopeedi, traktori või maastikusõidukina.

Kindlustussumma

14. Kui kindlustussumma erineb masina tegelikust kindlustusväärtusest enam kui 10%, kohaldatakse alakindlustust (vt p 76).

16. Kui päästekulud on Ifiga eelnevalt kooskõlastamata, on kindlustussumma maksimaalseks hüvitiseks masina ja päästekulude eest kokku.

Laiendatud kindlustus

17. Laiendatud kindlustuse kindlustusjuhtum on masina kahjustumine või hävimine ühe äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu, kui see ei ole kindlustuslepinguga välistatud.

Kindlustusjuhtumiks ei ole näiteks järgmine juhtum:

- masina käigukasti kuullaager puruneb ja tekitab kahju teistele käigukasti osadele. See ei ole laiendatud kindlustuse kindlustusjuhtum, tegemist on sisemise purunemise lisakaitse kindlustusjuhtumiga.

Tarastatud territooriumil asuva masina, selle osade või lisaseadmete vargus

25. Väljaspool hoonet asuva masina või selle osade või lisaseadmete vargus on kindlustusjuhtum, kui masin varastati katkematult tarastatud territooriumile sissemurdmise teel.

26. Tarastatud territooriumile sissemurdmiseks loetakse tarastuse lõhkumist, samuti territooriumi väravate lõhkumist või lukustuse kõrvaldamist lõhkumise või muukimise teel, kui punktides 27 - 29 toodud nõuded on täidetud.

27. Tara kõrgus peab olema vähemalt 1,5 m.

28. Sissepoole tara peavad olema paigaldatud perimeetri valveseadmed ühendusega turvaettevõttesse või sellel territooriumil asuvale valvurile, kui kindlustuslepingus pole märgitud teisiti.

29. Tara peab olema piisavalt kindel, et ilma tööriistu kasutamata ei ole kõrvalistel isikutel võimalik tara lõhkuda või eemaldada, väravaid avada ega vara tarastatud territooriumilt välja viia. Väravad peavad olema lukustatud.

30. Kui tarale ja valvele esitatud nõuded on täitmata, tuleb täita väljaspool hoonet või tarastatud territooriumit asuvale masinale ette nähtud nõudeid (vt p 33).

Väljaspool hoonet või tarastatud territooriumi asuva masina vargus

31. Väljaspool hoonet või tarastatud territooriumi asuva masina vargus on kindlustusjuhtum, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest alapunktidest:

31.1. masinal on kindlustusjuhtumi toimumise ajal sisse lülitatud immobilaiser, käivitusahela katkestusfunktsiooniga signalisatsioon või GPS-valvesead;

31.2. masin on pideva mehitatud valve all, s.t masina valve on korraldatud selliselt, et valvet teostav inimene on pidevalt masina vahetus läheduses ja jälgib pidevalt masinat ja selle ümbrust ohu avastamiseks ja masina puutumatus tagamiseks;

Ohu korral peab valvet teostav isik helistama hädaabinumbri ja/või võimaluse korral ohu tõrjuma.

31.3. kindlustusvõtja on sõlminud oma töötaja või teise isikuga suulise kokkuleppe masina valvamiseks ja ajutiseks hoidmiseks eelnimetatud isiku territooriumil eramu vahetus läheduses, kusjuures isik, kellega kokkulepe on sõlmitud, peab hoiuperioodil viibima eramus või selle hoovis. Ohu korral peab valvet teostav isik helistama hädaabinumbri ja/või võimaluse korral ohu tõrjuma.

31.4. masinat või selle lisaseadet hoitakse ajutiselt eramu (üksikelamu) hoovis masina kasutamise hooajal, tingimusel, et masina eest vastutav isik on eramus või selle hoovis või lühiajaliselt kuni 24 tunniks masina hoiukohast eemal. Ohu korral peab vastutav isik helistama hädaabinumbri ja/või võimaluse korral ohu tõrjuma.

32. Punkti 31 kohaldatakse, kui masin varastati tervikuna. Seda punkti ei kohaldata, kui varastati masina osi või lisaseadmeid.

Väljaspool hoonet või tarastatud territooriumi asuva masina osade või lisaseadmete vargus

33. Väljaspool hoonet või tarastatud territooriumi asuva masina osade või lisaseadmete vargus on kindlustusjuhtum, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest alapunktidest:

33.1. masinat ja selle lisaseadet hoitakse ajutiselt eramu (üksikelamu) hoovis masina kasutamise hooajal, tingimusel, et masina eest vastutav isik on eramus või selle hoovis või lühiajaliselt kuni 24 tunniks masina hoiukohast eemal. Ohu korral peab vastutav isik helistama hädaabinumbri ja/või võimaluse korral ohu tõrjuma;

33.2. masin ja selle lisaseade on pideva mehitatud valve all, s.t masina valve on korraldatud selliselt, et valvet teostav inimene on pidevalt masina vahetus läheduses ja jälgib pidevalt masinat ja selle ümbrust ohu avastamiseks ja masina puutumatus tagamiseks. Ohu korral peab valvet teostav isik helistama hädaabinumbril ja/või võimaluse korral ohu tõrjuma.

33.3. kindlustusvõtja on sõlminud oma töötaja või teise isikuga suulise kokkuleppe masina või selle liseseadme valvamiseks ja ajutiseks hoidmiseks eelnimetatud isiku territooriumil eramu vahetus läheduses, kusjuures isik, kellega kokkulepe on sõlmitud, peab hoiuperioodil viibima eramus või selle hoovis. Ohu korral peab valvet teostav isik helistama hädaabinumbril ja/või võimaluse korral ohu tõrjuma.

34. Kui eelmises punktis toodud tingimusi pole võimalik täita, kehtib varguse kindlustuskaitse tingimusel, et masinat ja selle liseseadmeid hoitakse lukustatud hoones või punktide 27 - 29 nõuetele vastavalt tarastatud territooriumil.

Sisemise purunemise lisakaitse

40. Sisemise purunemise lisakaitse kehtib ainult juhul, kui see on poliisile märgitud.

Sisemise purunemise välistused

42. If ei hüvita kahju põhjustanud detaili ennast ega selle parandamise või asendamise kulu.

Näide. Mootori laager on ebakvaliteetne, mootori osad kiiluvad kinni ja purunevad. If ei hüvita laagriasendamise kulu. If hüvitab mootori teiste osade kahju.

43. Samuti ei hüvita If masina detaili parandamise või asendamise kulu, kui kahju tekkis ainult sellele detailile.

44. Lisaks eeltoodule kehtivad ka „Üldised välistused“, välja arvatud punktides 51.10, 51.12 ja 51.13 toodud välistused.

Vastutuskindlustuse lisakaitse

46. If hüvitab ainult asja hävimisest või kahjustumisest tingitud mõistlikud ja vajalikud kulud asja parandamiseks või asendamiseks samaväärsega, samuti Ifiga kooskõlastatud õigusabikulud. Muud kahju If ei hüvita.

48. If ei hüvita:

48.1. kindlustatule endale tekkinud kahju;

48.2. kahju põhjustanud masinale tekkinud kahju;

48.3. kindlustatu valduses või kasutuses või töö objektiks olnud asjale, samuti kindlustatu poolt töödeldud või valmistatud asjale tekkinud kahju;

48.4. kohustusliku vastutuskindlustuse alusel hüvitatavat kahju.

Üldised välistused

49. Üldisi välistusi kasutatakse kõigi kindlustusjuhtumite korral. Kahju tekkimist välistustes toodud asjaoludel ei loeta kindlustusjuhtumiks.

50. Lisaks alltoodud välistustele kasutatakse „Kindlustuse üldtingimustes“ toodud välistusi.

51. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, siis If ei hüvita:

51.1. kahju, kui sündmus ei vasta kindlustusjuhtumi tunnustele;

51.2. kahju, mis ei ole tingitud kindlustusjuhtumist;

51.3. kui kahju ei tekkinud äkiliselt ja ettenägematult;

51.4. kahju, mille eest vastutab masina tootja, valmistaja, maaletooja, edasimüüja, müüja, hankija, paigaldaja, rendile- või üürileandja; eeltoodud välistusi ei kasutata tulekahju korral;

51.5. kahju, mis tekkis puuduliku puhastamise, hoolduse või remondi tõttu, sõltumata sellest, kes masinat puhastas, remontis või hooldas; eeltoodud välistusi ei kasutata tulekahju korral;

51.6. kahju, mis kuulub hüvitamisele masinale või selle osale antud garantii (sh müügigarantii, töövõtugarantii), mõne teise kindlustuslepingu või kohustusliku kindlustuse alusel;

51.7. kahju, mille põhjuseks on masina viga või defekt, mis oli olemas enne kindlustuslepingu sõlmimist ning millest kindlustusvõtja või kindlustatu oli teadlik või pidi teadlik olema;

51.8. kahju, mis on tingitud masina igapäevasest kasutamisest või mittekasutamisest tekkinud amortisatsioonist (s.o kulumine, materjali väsimine, vananemine, korrosioon, katlakivi, ebameeldiv lõhn jms);

51.9. kahju, mis on tingitud masina mittetöötamisest või mittenõuetekohasest töötamisest (nt masin on ebatäpne, tarkvara viga, jõudluse vähenemine). Kahju kuulub hüvitamisele, kui eelnimetatud puudused on tingitud kindlustusjuhtumist;

51.10. kahju, mis tekkis masinasisese purunemise või masinasisese rikke tõttu, v.a juhul, kui see põhjustas masina tulekahju, ümbermineku või kokkupõrke. Samuti ei kasutata seda välistust seadme sisemise purunemise lisakaitse korral.

51.11. kahju, mis on põhjustatud mistahes ainete (nt kütuse, määrdeaine, jahutusvedeliku, gaasi jms) vähesusest, valest tasemest, ebakvaliteetsusest, kasutamistingimustele mittevastavusest, külmumisest või lekkest;

51.12. kahju, mis on põhjustatud katla, survet sisaldava mahuti, sisepõlemismootori või summutisüsteemi plahvatuses või põlemisprotsessist eelnimetatud seadmes. Käesolevat välistust ei kasutata, kui plahvatus või põlemisprotsess toimus masinast väljaspool ja polnud masinaga seotud. Samuti ei kasutata seda välistust seadme sisemise purunemise lisakaitse korral.

51.13. kahju elektriseadmele (generaator, elektrimootor, aku, masina juhtmoodul või juhtarvuti jms), mille põhjuseks on seadmesisene elektrinähtus, kui põlemisprotsess puudus või tuli ei väljunud seadmest. Seda välistust ei kasutata sisemise purunemise lisakaitse korral.

51.14. kahju, mis tekkis tööfunktsioonide tõttu purunemisele ja kulumisele vastuvõtlikele masinaosadele nagu rehvid, akud, lõiketerad, puurid, noad või muud lõikeservad, saelehed, stantsid, šabloonid,

muld, köied, rihmad, ketid, trossid, tõstukija konveierlindid, kaablid, painduvad torud, klapid, ventiilid, filtrid, lõdvikud, elektripirnid, lambid, kaitsmed, regulaarselt asendatavad eraldus- ja tihendusmaterjalid jms, v.a juhul, kui need osad või materjalid kahjustusid kindlustusjuhtumi tõttu;

51.15. kahju, mis tekkis masina tööks vajaminevale materjalile nagu õli, kütus, kemikaalid jms, v.a juhul, kui need materjalid kahjustusid kindlustusjuhtumi tõttu;

51.16. masina vigastusi, mis ei takista masina eesmärgipärast kasutamist, näiteks iluvead, kriimustused, mõlgid jms;

51.17. kahju, mis avastati korralise inventuuri käigus;

51.18. hooldustööde ja hooldusremondi kulu;

51.19. kahju, mis tekkis omastamise, pettuse, kelmuse või väljapressimise tõttu;

51.20. kahju, mis tekkis masina omavolilise kasutamise või varguse tagajärjel, v.a punktides 21 – 35 toodud juhtudel;

51.21. kahju, mis tekkis katkestusest või häiretest elektri-, vee või gaasiga varustamisel;

51.22. masina radioaktiivsest ainest puhastamise kulu;

51.23. kahju, mis on põhjustatud ujuvvahendite või laevade poolt;

51.24. kahju, mis tekkis ajal, kui masin asus ujuvplatvormil, veesõidukis, pontoonil või muul ujuvvahendil. Eeltoodud piirangut ei kasutata, kui masinat üksnes transporditakse veesõidukiga liiniveol.

51.25. kulutusi, mida tuleb teha keskkonnasaaste likvideerimiseks;

51.26. leppetrahve, intresse, viiviseid, avalik-õiguslikke trahve ja kaudseid kahjusid;

51.27. vara, mille olemasolu ei ole tõendatud (sündmuskoha ülevaatus, vara jäänused, kviitung, kasutusjuhend, panga väljavõte, muud tõendid);

51.28. käibemaksu, muid makse ja lõive, kui hüvitise saamiseks õigustatud isikul on õigus see tagasi saada või tasaarvestada;

51.29. kahju, mis tekkis või mille tekkimisele aitas kaasa asjaolu, et masina seaduslik valdaja või tema töötaja oli joobeseisundis või tal puudus masina juhtimisõigus või õigusaktiga kehtestatud õigus masinat kasutada;

51.30. masina puhastamise, hävitamise või asendamise kahju või kulutused, mis on põhjustatud nakkushaiguse nakkustekitajast, loomataudi haigustekitajast, ohtlikust taimekahjustajast või seenkahjustajast; samuti kahju või kulutused, mis on seotud nakkustõrjemeetmete rakendamisega;

51.31. kahju, mis on tingitud masina võtmete või pultide kaotamisest;

51.32. kahju, mis tekkis pärast masina hävimist. Masin loetakse hävinuks, kui selle taastamine ei ole otstarbekas;

51.33. kahju, mis on tekkinud otseselt või kaudselt tarkvara või infosüsteemi ebaseadusliku blokeerimise, selle töö takistamise, selle töösse ebaseadusliku sekkumise või selle mistahes muul viisil ebaseadusliku kasutamise tõttu.

Hüvitis

Päästmiskulude hüvitamine

61. If ei hüvita kulutusi kahju ennetavate meetmete rakendamiseks, ohutusnõuete täitmiseks, hoolduseks.

Kindlustusobjekti on võimalik taastada

62. Kui masina kahjustunud osa on võimalik parandada, lähtume hüvitise määramisel mõistlikust ja põhjendatud parandamise kulust. If ei ole kohustatud hüvitama osa asendamise kulu, kui kahjustatud osa on võimalik remontida.

63. Kui masina kahjustunud osa ei ole võimalik parandada, lähtume hüvitamisel kahjustunud osa mõistlikust ja põhjendatud asendamise kulust.

64. NB! Kui punkti 62 või 63 alusel leitud kahju on suurem kui masina turuväärtus, on hüvitise arvutamisel aluseks masina turuväärtus.

65. Rehvi asendamise korral lähtume hüvitamisel rehvi asendamise maksumusest, mida on vähendatud rehvi amortisatsiooni (kulumi) võrra.

66. Kahe aasta jooksul arvates uhiuue masina müügi- või liisingulepingu sõlmimisest loetakse kahjuks masina taastamise kulu uhiuute osadega, kuid mitte rohkem kui kindlustussumma (UUSVÄÄRTUSKINDLUSTUS). Masin on uhiuus, kui seda ei ole kuni kindlustusvõtjale üleandmiseni üldse kasutatud, välja arvatud masina lühiajaline proovikasutus enne ostmist.

Kindlustusobjekti ei ole võimalik taastada

73. Kui masinat ei saa taastada, loetakse kahjuks masina turuväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist, v.a punktides 74 - 75 toodud juhul.

74. Kui masina turuväärtust ei saa kindlaks määrata, loetakse kahjuks kindlustatud masinale võimalikult sarnase masina turuväärtus, mida on korrigeeritud arvestades seda, mil määral sarnase masina omadused erinevad.

75. Kahe aasta jooksul arvates uhiuue masina müügi- või liisingulepingu sõlmimisest loetakse turuväärtuse asemel kahjuks masina kindlustusväärtus, kuid mitte rohkem kui kindlustussumma (UUSVÄÄRTUSKINDLUSTUS). Masin on uhiuus, kui seda ei ole kuni kindlustusvõtjale üleandmiseni üldse kasutatud, välja arvatud masina lühiajaline proovikasutus enne ostmist.

Alakindlustus

76. Kui kindlustuslepingus märgitud kindlustussumma on kindlustusväärtusest väiksem, siis on tegemist alakindlustusega.

Alakindlustuse korral korrutatakse kahjusumma masina kindlustussumma ja kindlustusväärtuse jagatisega.

77. If ei kasuta alakindlustust, kui kindlustussumma erineb kindlustusväärtusest kuni 10%.

Kindlustussumma

78. Kindlustussumma on hüvitise piirmäär kindlustusjuhtumi kohta. Hüvitise maksmisel kindlustussumma ei vähene.

25% omavastutus

81. Kui masinat kasutati turba, puidu, väetise või teravilja käitlemisel ja kahju põhjustasid või kahju tekkimisele aitasid kaasa eelnimetatud materjali või selle jääkprodukti (saepuru, tolm, ebemed, aganad jms) omadused, kasutatakse tulekahju tõttu täielikult hävinud masina kahju hüvitamisel omavastutust, mille suuruseks on 25% hüvitatavast kahjust, kuid mitte vähem kui poliisile märgitud laiendatud kindlustuse omavastutus. Käesolevat punkti ei kasutata, kui tulekahju allikas oli väljaspool masinat.

82. Masinale tekkinud vedelikukahjustuste korral (nt uppumine veekogus, läbi pinnase või jää vajumine rabas, märgalal, üleujutatud alal vms) rakendatakse omavastutust suurusega 25% hüvitatavast kahjust, kuid mitte vähem kui poliisile märgitud laiendatud kindlustuse omavastutus.

Täiendav omavastutus sisemise purunemise kindlustusjuhtumi korral

83. Sisemise purunemise kindlustusjuhtumi korral kasutatakse kindlustusobjekti taastamise korral täiendavat omavastutust, mille suurus sõltub kindlustusobjekti vanusest. Masina vanust arvestatakse alates esmase registreerimise aastast või ehitusaastast, kui masin on registreerimata.

Masina vanus aastates	Täiendav omavastutus, % kahjusummast
4 aastat	20
5 aastat	30

84. Täiendav omavastutus ja poliisil märgitud sisemise purunemise omavastutus liidetakse.

Näide. Sisemise purunemise omavastutus on 1000 eurot. Masina vanus on 4 aastat. Kahjusumma on 5000 eurot. Täiendav omavastutus on 1000 eurot (20% 5000 eurost). Omavastutus kokku on 1000 + 1000 = 2000 eurot. Hüvitis on 5000 – 2000 = 3000 eurot.

Näide. Sisemise purunemise omavastutus on 1000 eurot. Masina vanus on 5 aastat. Kahjusumma on 5000 eurot. Täiendav omavastutus on 1500 eurot (30% 5000 eurost). Omavastutus kokku on 1500 + 1000 = 2500 eurot. Hüvitis on 5000 – 2500 = 2500 eurot.